

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ І ФІНАНСІВ

Кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Методичні вказівки для проведення
тестового контролю знань з дисципліни
«ЕКОНОМІКА»

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
всіх форм навчання спеціальності 201 «Агрономія» (Н1 – Агрономія)

м. Кам'янець-Подільський – 2025

Волощук Ю.О.

Методичні вказівки для проведення тестового контролю знань з дисципліни «Економіка» здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання спеціальності 201 «Агрономія» (Н1 – Агрономія). Волощук Ю.О. Кам.-Под.: ЗВО «Подільський державний університет», 2025. 68 с. 2,83 д.а.

Рецензенти:

Вініченко Ігор Іванович - д-р екон. наук, проф., завідувач кафедри економіки (Дніпровський державний аграрно-економічний університет)

Чикуркова Алла Дмитрівна - д-р екон. наук, професор, завідувачка кафедри менеджменту публічного управління та адміністрування (ЗВО «Подільський державний університет»).

Затверджено на засіданні науково-методичної комісії навчально-наукового інституту бізнесу і фінансів Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» протокол № 4 від “13” червня 2025 р.

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»:
протокол № від “ ” червня 2025 р.*

Методичні вказівки для проведення тестового контролю знань з дисципліни «Економіка» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання за спеціальністю 201 «Агрономія» (Н1 – Агрономія). Розглянуто зміст тематичного плану дисципліни, питання до кожної теми, тестові завдання до кожної теми, відомості щодо підготовки до контролю знань з дисципліни «Економіка». Подано питання для підсумкового контролю, список рекомендованої літератури. Вказівки орієнтовано на активізацію виконавчого етапу навчальної діяльності студентів.

ВСТУП

Метою курсу «Економіка» є формування у майбутніх фахівців наукових знань та умінь з основних розділів прикладної економіки, організації та результативності господарювання та ефективності сільськогосподарського виробництва на рівні первинної ланки суспільного виробництва за умов багатуукладності економіки і розвитку ринкових відносин.

Предмет: закономірності функціонування економіки і основи розвитку підприємництва в ринкових умовах господарювання.

Завдання – є засвоєння теоретичних положень і набуття практичних навичок з економіки, організації виробничої та підприємницької діяльності за умов ринкових економічних відносин, та зокрема: вивчення теорії та методологічних засад засвоєння практичних навичок економічної та підприємницької діяльності у конкурентному середовищі; формування вмінь ефективного використання ресурсного і виробничо-господарського потенціалу; забезпечення розширеного самовідтворення на основі інвестиційно-інноваційної моделі розвитку.

Вивчення дисципліни «Економіка» має за мету надати студентам знання та практичні навички з питань економічних процесів, що відбуваються в сільському господарстві і пов'язані з використанням ресурсів для забезпечення ефективності діяльності.

Даний збірник тестових завдань має за мету забезпечити поточний контроль знань та умінь студентів впродовж кожної теми. Збірник складається з тестових завдань з урахуванням матеріалу, відображеного у робочій програмі. Вирішення запропонованих завдань вимагає від студентів інтегрованого застосування знань, отриманих протягом вивчення дисципліни і дозволяє перевірити вміння студентів орієнтуватись у практичних та теоретичних аспектах дисципліни.

Основними результатами навчання після вивчення курсу «Економіка» мають бути сформовані фахові компетенції, які дадуть студентам знання та вміння для розв'язування численних практичних завдань, а саме:

- знати: основи формування економічної та управлінської моделі підприємницької діяльності сільськогосподарських формувань різних форм власності з метою ефективного виробництва аграрної продукції.

- уміти: розраховувати загальні економічні показники діяльності сільськогосподарського підприємства, діагностувати ситуацію, що в ньому склалася, генерувати бізнес-ідеї, визначати місію та цілі організації, ухвалювати та оцінювати господарські управлінські рішення, будувати та аналізувати типи структур управління та організаційних структур різноманітних організаційно-правових форм сільськогосподарських підприємств, оптимізувати параметри вдосконалених структур управління, визначати раціональні розміри аграрних формувань різних організаційних структур, складати мотиваційний план діяльності підприємства, складати різні типи документів, організовувати ефективне виробництво і прибуткову діяльність аграрного формування.

ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. ПІДПРИЄМСТВО ЯК СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ФОРМИ ПІДПРИЄМСТВ.

План

1. Поняття підприємства, цілі та напрямки його діяльності
2. Правові основи функціонування підприємств
3. Порядок створення та реєстрації підприємства
4. Класифікація підприємств.
5. Форми об'єднання підприємств, їх характеристика

ТЕМА 2. ПЕРСОНАЛ ПІДПРИЄМСТВА ТА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ

План

1. Персонал підприємства, його склад та структура
2. Розрахунок чисельності працюючих на підприємстві.
3. Продуктивність праці, показники і методи її вимірювання.
4. Поняття, види і шляхи росту заробітної плати.
5. Форми і системи оплати праці.

ТЕМА 3. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА ТА ВИРОБНИЧА ПОТУЖНІСТЬ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА

План:

1. Поняття і особливості матеріально-технічної бази підприємства.
2. Земельний кадастр і економічна оцінка землі.
3. Характеристика та класифікація і структура основних фондів
4. Сутність і завдання матеріально-технічного забезпечення та система організації постачання матеріальних ресурсів.
5. Економічна суть оборотного капіталу та його склад.
6. Поняття виробничої потужності підприємств, методи її визначення і показники використання.

ТЕМА 4. ФОРМУВАННЯ СТРУКТУР МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

План:

1. Сутність, критерії та функції малого бізнесу: вітчизняний та зарубіжний досвід
2. Особливості організації та реєстрації малого бізнесу в Україні
3. Роль малого бізнесу в ринковій економіці
4. Організаційно-правові форми та основні стадії життєвого циклу структур агробізнесу.
5. Основні напрями активізації розвитку малого і середнього бізнесу в аграрних регіонах.

ТЕМА 5. ПЛАНУВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

План:

1. Сутність, функції та методологія, напрямки і принципи планування.

2. Інформаційне забезпечення та методичні інструменти аналізу виробничої програми підприємства.
3. Системи, методи, фази, показники оптимального визначення варіантів виробничої програми підприємства.
4. Різновиди планів та їх особливості.
5. Бізнес-план підприємства.

ТЕМА 6. ПОТОЧНІ ВИТРАТИ ПІДПРИЄМСТВА ТА СОБІВАРТІСТЬ ПРОДУКЦІЇ

План:

1. Витрати підприємства та їх класифікація
2. Собівартість продукції (робіт, послуг)
3. Калькуляція собівартості продукції

ТЕМА 7. ЦІНИ ТА ЦІНОУТВОРЕННЯ

План:

1. Економічний зміст і функції цін. Мета і методи ціноутворення за умов ринку.
2. Вплив співвідношення валютних курсів на динаміку цін.
3. Ціноутворення і ціни на сільськогосподарську продукцію.
4. Основні принципи ціноутворення. Державне регулювання цін.

ТЕМА 8. ВИРОБНИЦТВО, ЯКІСТЬ І КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПРОДУКЦІЇ (ПОСЛУГ)

План:

1. Загальна сутнісна характеристика продукції, її класифікація, номенклатура, асортимент.
2. Якість продукції, поняття та визначення рівня конкурентоспроможності продукції вітчизняних підприємств на ринку.
3. Стандартизація продукції, її складові та принципи здійснення.
4. Державний нагляд за дотриманням вимог стандартів та внутрігосподарський контроль якості на підприємстві.

ТЕМА 9. ЕКОНОМІЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ І ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

План:

1. Фінансова діяльність і фінансові ресурси підприємства
2. Економічні результати діяльності підприємства
3. Оцінювання фінансово-економічного стану підприємства
4. Ефективність діяльності підприємства
5. Основні резерви підвищення ефективності діяльності підприємства.

ПЕРЕЛІК КОНТРОЛЬНИХ ПИТАНЬ

1. Підприємство як суб'єкт господарювання, поняття, цілі й напрямки діяльності.
2. Правові основи функціонування підприємств.
3. Класифікація підприємств та їх характеристика.
4. Предмет і метод дисципліни.
5. Специфічні методи дослідження економіки аграрних підприємств.
6. Організаційно-правові форми підприємств.
7. Види підприємств та принципи їх формування
8. Добровільні та інституціональні об'єднання підприємств (організацій).
9. Ринкове середовище господарювання підприємств та організацій.
10. Поняття і особливості матеріально-технічної бази підприємства.
11. Земельний кадастр і економічна оцінка землі.
12. Характеристика та класифікація і структура основних фондів
13. Сутність і завдання матеріально-технічного забезпечення та система організації постачання матеріальних ресурсів.
14. Економічна суть оборотного капіталу та його склад.
15. Поняття виробничої потужності підприємств, методи її визначення і показники використання.
16. Організаційно-правові форми та основні стадії життєвого циклу структур агробізнесу.
17. Основні напрями активізації розвитку малого і середнього бізнесу в аграрних регіонах.
18. Сутність, функції та методологія, напрямки і принципи планування.
19. Інформаційне забезпечення та методичні інструменти аналізу виробничої програми підприємства.
20. Різновиди планів та їх особливості.
21. Бізнес-план підприємства.
22. Відтворення населення, його типи як основного ресурсу суб'єктів економічних та інших суспільних процесів і явищ,
23. Показники природного і механічного руху населення.
24. Основні напрямки державної кадрової політики.
25. Мета і елементи планування чисельності працівників.
26. Трудові ресурси і трудовий потенціал.
27. Економічна сутність і функції нормування праці.
28. Ефективність та продуктивність праці.
29. Оплата праці.
30. Поняття й основні елементи виробничого процесу.
31. Типи виробництва і їх сутнісна характеристика
32. Поняття ціни.
33. Гуртові та роздрібні ціни.
34. Охарактеризуйте основні методи ринкового ціноутворення
35. Окресліть поняття валюти та валютного курсу.
36. Для чого необхідний валютний курс?
37. Які чинники впливу на валютний курс?

38. Що таке спекулятивні валютні операції?
39. Як валютні курси впливають на рівень цін?
40. Наведіть принципи ціноутворення.
41. Які методи державного регулювання цін?
42. Основні підходи до формування ціни на продукцію сільського господарства.
43. Які чинники впливають на коливання цін на сільськогосподарську продукцію?
44. Сутність понять витрати.
45. Поняття собівартості продукції, робіт, послуг, характеристика її видів.
46. Класифікація витрат.
47. Склад витрат за всіма видами діяльності підприємств.
48. Елементи та статті витрат.
49. Фактори які впливають на формування поточних витрат.
50. Фактори які впливають на собівартість продукції, робіт, послуг.
51. Методи калькулювання собівартості.
52. Кошторис витрат виробництва - поняття, склад, послідовність розрахунку.
53. Постійні і змінні витрати.
54. Собівартість сільськогосподарської продукції, методика її визначення.
55. Загальна сутнісна характеристика продукції, її класифікація, номенклатура, асортимент.
56. Якість продукції.
57. Поняття та визначення рівня конкурентоспроможності продукції на ринку.
58. Стандартизація продукції, її складові та принципи здійснення.
59. Теоретичні аспекти оцінювання конкурентоспроможності підприємства.
60. Діагностика конкурентної позиції та переваг, фактори підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства
61. Державний нагляд за дотриманням вимог стандартів та внутрігосподарський контроль якості на підприємстві.
62. Сутність доходів підприємства, їх призначення, склад, джерела, механізми утворення.
63. Доходи від операційної діяльності підприємства.
64. Доходи від фінансової та інвестиційної діяльності підприємства.
65. Чинники, методичні інструменти аналізу та резерви підвищення доходів підприємства.
66. Сутність, функції, методика обґрунтування прибутку підприємства.
67. Механізми розподілу та використання прибутку
68. Система і методи внутрішнього контролю прибутку підприємства.
69. Поняття, показники, критерії, види і форми прояву, пошук резервів підвищення ефективності діяльності підприємства
70. Резерви підвищення ефективності діяльності підприємства

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Дати визначення терміну «підприємство»

- а) це організаційно виокремлена та економічно самостійна основна (первинна) ланка виробничої сфери народного господарства, що виготовляє продукцію (виконує роботу або надає платні послуги);
- б) це ініціативна господарсько-фінансова діяльність суб'єктів різних форм власності в рамках чинного законодавства на свій ризик і під власну фінансову та майнову відповідальність;
- в) форма співробітництва партнерів, які об'єднують капітал для здійснення спільної виробничої діяльності, управління і розподілу прибутку пропорційно до вкладеного капіталу;
- г) це форма договірної об'єднання підприємств та інших підприємницьких структур із метою постійної координації господарської діяльності.

2. Підприємство як суб'єкт ринкової економіки:

- а) погоджує з органами влади ціни на придбання ресурсів;
- б) самостійно вирішує усі питання забезпечення ресурсами;
- в) погоджує з відповідальними органами країни напрями використання прибутку;
- г) затверджує у відповідальних органах норми витрат ресурсів на одиницю продукції.

3. Назвіть головні напрямки діяльності підприємств:

- а) вивчення ринку товарів; економічна та соціальна; виробнича, комерційна, інноваційна діяльність
- б) соціалістична діяльність;
- в) фінансова діяльність, інвестиційна діяльність;
- г) ремонтний сервіс.

4. Вкажіть групи підприємств за метою й характером діяльності:

- а) підприємницькі і непідприємницькі;
- б) договірні і ринкові;
- в) комерційні і некомерційні;
- г) немає вірної відповіді.

5. За формами власності майна підприємства поділяють на:

- а) приватні, державні, колективні, комунальні;
- б) підприємницькі і непідприємницькі;
- в) комерційні і некомерційні;
- г) державні та підприємницькі.

6. За національною належністю капіталу підприємства поділяють на:

- а) державні і приватні;
- б) національні і закордонні;
- в) національні, закордонні, змішані (спільні);
- г) державні і комунальні.

7. Як поділяють підприємства за правовим статусом і формою господарювання?

- а) одноосібні і господарські товариства, кооперативні та орендні;
- б) приватні та фінансові;
- в) державні і комунальні;
- г) немає вірної відповіді.

8. За галузево-функціональним видом діяльності підприємства класифікують:

- а) промислові, сільськогосподарські, будівельні;
- б) торгові, виробничо-торгові, торгово-посередницькі, транспортні;
- в) інноваційно-впроваджувальні, лізингові, банківські, страхові, туристичні;
- г) вірні відповіді а, б, в.

9. Підприємства за технологічною (територіальною) цілісністю і ступінню підпорядкування поділяють на:

- а) промислові, сільськогосподарські, будівельні;
- б) торгові, виробничо-торгові, транспортні;
- в) головні, дочірні, асоційовані, філії;
- г) вірні відповіді а і б.

10. Підприємства за кількістю працівників поділяють на:

- а) великі і малі;
- б) середні;
- в) великі, середні, малі, мікропідприємства;
- г) вірні відповіді а і б.

11. При створенні підприємства подаються такі документи:

- а) заява до органів місцевої влади;
- б) рішення засновника про створення;
- в) статут та інші документи;
- г) все вище разом перераховане.

12. Назвіть джерела формування майна підприємства:

- а) грошові і матеріальні внески засновників, капітальні вкладення;
- б) доходи від реалізації продукції, кредити банків та дотації з місцевого бюджетів;
- в) надходження від приватизації або від придбаного майна іншого підприємства;
- г) все вище разом перераховане.

13. Будь-яке підприємство діє на підставі:

- а) державного реєстру;
- б) власного статуту;
- в) приватного рішення;
- г) немає вірної відповіді.

14. Дати визначення «Статуту підприємства»

- а) це письмовий юридичний документ, який розробляється і затверджується його (її)

- засновниками та регулює всі сторони діяльності;
- б) це комплексна програма дій (заходів), яка має забезпечити досягнення його (її) численних цілей у передбачуваному тривалому періоді;
- в) це форма договору, що укладається засновниками товариств, спільних підприємств, суб'єктів ринкової інфраструктури.
- г) немає вірної відповіді.

15. Хто затверджує власний статут підприємства для державних організацій?

- а) засновник;
- б) власник підприємства;
- в) власник майна за участю трудового колективу;
- г) немає вірної відповіді.

16. У статуті підприємства не зазначають:

- а) найменування і місце знаходження підприємства;
- б) цілі діяльності підприємства;
- в) органи управління;
- г) обсяги прогнозованого прибутку.

17. Назвіть типи кооперативів:

- а) виробничі;
- б) споживчі;
- в) приватні
- г) вірні відповіді а, б.

18. Перерахуйте види господарських товариств:

- а) повні; з обмеженою відповідальністю; командитні; акціонерні;
- б) акціонерні, повні;
- в) приватні, державні, комунальні;
- г) вірної відповіді немає.

19. Якого типу бувають акціонерні товариства?

- а) відкритого та закритого;
- б) закритого та вільного;
- в) довільного та реєстрового;
- г) змішаного та однорідного.

20. Назвати які Ви знаєте об'єднання підприємств:

- а) асоціації та корпорації;
- б) концерни, консорціуми холдинги;
- в) картелі, синдикати, трести;
- г) всі відповіді вірні.

21. В разі банкрутства ліквідацію підприємства здійснюють:

- а) арбітражним судом;
- б) судом;

- в) вірні відповіді а і б;
- г) немає вірної відповіді.

22. Назвати органи, що здійснюють ліквідацію підприємства:

- а) ліквідаційна комісія;
- б) спеціальна комісія;
- в) працівники суду;
- г) все вище разом перераховане.

23. Колективний договір – це:

- а) угода, яка складена між керівником підприємства і працівником залежно від терміну найму останнього на роботу, умов і оплати його роботи;
- б) угода між трудовим колективом в особі профспілки і адміністрацією підприємства;
- в) певна сукупність правил, які регулюють діяльність підприємства та його взаємні стосунки з іншими суб'єктами господарювання;
- г) засновницький документ, який регулює стосунки між засновниками підприємства.

24. Підприємство, яке ґрунтується на особистій власності фізичної особи і функціонує виключно за рахунок її власної праці називається:

- а) сімейне підприємство;
- б) приватне підприємство;
- в) індивідуальне підприємство;
- г) колективне підприємство.

25. Основною метою діяльності підприємства є:

- а) раціональне використання землі;
- б) оновлення і модернізація устаткування;
- в) одержання максимального прибутку;
- г) виробництво якісної продукції.

26. Акціонерне товариство – це:

- а) товариство, статутний фонд якого поділений на паї;
- б) товариство, статутний фонд якого поділений на визначену кількість акцій;
- в) товариство, статутний фонд якого є не подільним;
- г) товариство, учасники якого займаються спільною підприємницькою діяльністю.

27. Товариство з обмеженою відповідальністю – це:

- а) товариство, статутний фонд якого поділений в установчих документах на частки і учасники якого несуть відповідальність лише в межах їх вкладів;
- б) товариство, статутний фонд якого поділений на визначену кількість акцій;
- в) це підприємства, які створені шляхом об'єднання їх майна;
- г) товариство, учасники якого несуть солідарну відповідальність за зобов'язаннями.

28. Під матеріально-технічною базою сільського господарства розуміють:

- а) сукупність всіх матеріально-технічних засобів, що забезпечують виробничу діяльність;
- б) засоби виробництва і трудові ресурси;
- в) частку високоефективних систем машин;
- г) матеріально технічне оснащення та частку машин на основі електрифікації.

29. Виробнича потужність підприємства – це:

- а) річний випуск продукції певної номенклатури, асортименту і якості за умови повного використання устаткування і виробничих площ;
- б) середньорічна вартість основних фондів виробничого призначення;
- в) максимально можливий річний випуск продукції в номенклатурі та асортименті за умови якнайповнішого використання виробничого устаткування;
- г) продуктивність існуючого устаткування.

30. Виробнича потужність підприємства визначається за:

- а) всією номенклатурою виробленої профільної продукції;
- б) тільки профільною продукцією підприємства;
- в) всією номенклатурою виробленої продукції;
- г) всіма асортиментними групами продукції.

31. Відношення кількості енергетичних ресурсів до середньооблікової чисельності працівників – це:

- а) енергоозброєність;
- б) енергозабезпеченість;
- в) електроозброєність;
- г) електрозабезпеченість.

32. До енергоресурсів не відносять:

- а) потужність механічних та електричних двигунів і установок, робочої худоби;
- б) потужність механічних двигунів;
- в) потужність електричних двигунів і установок;
- г) потужність механічних та електричних двигунів.

33. Показники продуктивності автомашин – це:

- а) витрати пального на 100 км пробігу;
- б) собівартість тонно-км, грн.;
- в) прямі експлуатаційні витрати на 100 км пробігу;
- г) виробіток тонно-км на один автомобіль.

34. Показник, який характеризує ефективність використання основних фондів – це:

- а) фондвіддача;
- б) коефіцієнт зносу;
- в) коефіцієнт оновлення;
- г) рентабельність активів.

35. Знецінення машин тієї самої конструкції, що випускалися і раніше,

внаслідок здешевлення їх відтворення в сучасних умовах називається:

- а) фізичним зносом;
- б) моральним зносом;
- в) першою формою морального зносу;
- г) другою формою морального зносу.

36. Залишкова вартість основних фондів відображує:

- а) вартість основних фондів, яка ще не перенесена на витрати виробництва;
- б) їх ринкову вартість;
- в) можливу ціну їх продажу;
- г) вартість основних фондів на момент їх ліквідації.

37. Ознака, яка лежить в основі поділу основних фондів на активну і пасивну частину – це:

- а) цільове призначення;
- б) рівень зношеності;
- в) міра зношеності;
- г) характер участі у виробничих процесах.

38. Амортизація основних фондів – це:

- а) знос основних фондів;
- б) процес перенесення вартості основних фондів на собівартість виготовленої продукції;
- в) відтворення основних фондів;
- г) витрати за змістом основних фондів.

39. Відновна вартість основних фондів – це:

- а) вартість основних фондів до моменту вступу їх в експлуатацію;
- б) вартість основних фондів з урахуванням їх зносу;
- в) грошове вираження витрат на відтворення основних фондів у сучасних умовах;
- г) вартість основних фондів на момент їх ліквідації.

40. До активної частини основних фондів відносяться:

- а) машини, устаткування, передавальні пристрої;
- б) будівлі, споруди, інвентар;
- в) будівлі, споруди, незавершене виробництво, готова продукція;
- г) машини, транспортні засоби.

41. Розширене відтворення основних фондів не здійснюється у формі:

- а) заміни застарілих елементів основних фондів;
- б) реконструкції підприємства;
- в) нового будівництва;
- г) модернізації основних фондів.

42. Збереження засобів праці в придатному для виробничого використання стані шляхом проведення регулярних ремонтно-профілактичних операцій для

усунення дрібних несправностей і запобігання прогресуючому фізичному зносу – це:

- а) поточний ремонт;
- б) капітальний ремонт;
- в) модернізація;
- г) реконструкція.

43. Підвищення технічного рівня виробництва без розширення існуючих виробничих площ можливо за рахунок проведення:

- а) капітального ремонту;
- б) технічного переозброєння діючого підприємства;
- в) реконструкції діючого підприємства;
- г) розширення діючого підприємства.

44. Показник фондівіддачі характеризує:

- а) оборотність оборотних коштів;
- б) питомі витрати основних фондів на 1 грн. реалізованої продукції;
- в) рівень технічної озброєності роботи;
- г) обсяг товарної продукції, яка припадає на 1 грн. основних виробничих фондів.

45. Знецінення старих, фізично ще придатних машин, внаслідок появи нових, технічно більш здійснених, називається:

- а) фізичним зносом;
- б) моральним зносом;
- в) першою формою морального зносу;
- г) другою формою морального зносу.

46. Види оборотних коштів, які не відносять до фондів обігу – це:

- а) готова продукція на складі;
- б) готова продукція в дорозі;
- в) незавершене виробництво;
- г) дебіторська заборгованість.

47. До високоліквідних оборотних коштів відносять:

- а) поточні фінансові інвестиції;
- б) незавершене виробництво;
- в) дебіторська заборгованість;
- г) грошові кошти.

48. Сферу виробництва обслуговують такі елементи оборотних коштів:

- а) грошові кошти;
- б) незавершене виробництво;
- в) дебіторська заборгованість;
- г) готова продукція.

49. Види оборотних коштів, які є нормованими – це:

- а) сировина і основні матеріали;
- б) дебіторська заборгованість;
- в) готова продукція в дорозі;
- г) грошові кошти.

50. Рівень використання матеріальних ресурсів оцінюють за показником:

- а) матеріаловіддача;
- б) питома вага матеріальних витрат в собівартості продукції;
- в) коефіцієнт використання матеріалів;
- г) питома вага сировини і основних матеріалів у загальній сумі матеріальних витрат підприємства.

51. Коефіцієнт оборотності оборотних коштів показує:

- а) співвідношення суми фактичних і планових матеріальних витрат;
- б) кількість обертів оборотних коштів протягом року;
- в) скільки днів потрібно підприємству для поповнення його оборотних коштів;
- г) співвідношення суми матеріальних витрат і вартості виготовленої продукції.

52. Основне призначення фондів обігу полягає в:

- а) прямому впливі на зміну форми і властивостей предметів праці;
- б) покритті зносу основних фондів;
- в) забезпеченні безперервності обігу фондів;
- г) забезпеченні ритмічності процесу виробництва.

53. До складу нормованих оборотних коштів включають:

- а) дебіторську заборгованість;
- б) витрати майбутніх періодів;
- в) засоби на поточному рахунку;
- г) відвантажену готову продукцію.

54. Швидкість обороту оборотних коштів підприємства характеризує показник:

- а) коефіцієнт оборотності;
- б) коефіцієнт завантаження;
- в) тривалість одного обороту;
- г) рентабельність оборотних коштів.

55. Фондоозброєність праці розраховується як відношення:

- а) вартості основних виробничих фондів сільськогосподарського призначення до середньорічної кількості працівників, зайнятих у сільськогосподарському виробництві;
- б) вартості основних виробничих фондів до середньорічної кількості працівників, зайнятих у сільськогосподарському виробництві;
- в) вартості основних виробничих фондів сільськогосподарського призначення до чисельності постійних працівників;
- г) вартості основних виробничих фондів сільськогосподарського призначення до загальної кількості працівників, що є в списках підприємства.

56. Засоби підприємства, що здійснюють оборот протягом одного виробничого циклу, називаються:

- а) основними виробничими фондами;
- б) оборотними коштами;
- в) виробничим капіталом;
- г) власними засобами.

57. Не нормується такий елемент оборотних коштів:

- а) витрати майбутніх періодів;
- б) залишки готової продукції на складі;
- в) грошові кошти на розрахунковому рахунку;
- г) незавершене виробництво.

58. Коефіцієнт зростання основних фондів розраховують як:

- а) відношення вартості вибулих за звітний рік основних засобів до суми всіх основних засобів на початок року;
- б) відношення суми основних засобів на кінець року до їх вартості на початок року;
- в) відношення заново введених за рік основних засобів до балансової вартості всіх основних засобів на кінець року;
- г) відношення вартості основних засобів, що надійшли протягом року, до первісної вартості всіх основних засобів на початок року.

59. Виробничі основні фонди зношуються:

- а) фізично;
- б) фізично і морально;
- в) матеріально і морально;
- г) морально.

60. У процесі виробництва основний капітал функціонує в формі:

- а) грошовій;
- б) натуральній;
- в) натурально-грошовій;
- г) матеріально-речовій.

61. Показниками ефективності використання виробничих засобів є:

- а) фондозабезпеченість, фондоозброєність;
- б) продуктивність праці, собівартість продукції;
- в) фондівіддача, фондоємність, норма рентабельності;
- г) рівень рентабельності, фондозабезпеченість, фондівіддача.

62. Рівень фізичного (матеріального) спрацювання основних виробничих фондів підприємства визначають:

- а) за фактичним строком служби;
- б) за оптимальним строком служби;
- в) за питомою вагою перенесеної вартості;

г) за питомою вагою списаних основних фондів.

63. Відношення вартості основних засобів на кінець року до вартості основних засобів на початок року – це:

- а) коефіцієнт оновлення;
- б) коефіцієнт придатності;
- в) коефіцієнт вибуття;
- г) коефіцієнт зростання.

64. У процесі виробництва основні фонди підприємства:

- а) змінюють свою споживну вартість;
- б) зберігають свою споживну вартість;
- в) повністю втрачають споживну вартість;
- г) загалом її не мають.

65. Моральне зношення першого роду має місце тоді, коли:

- а) замість існуючих засобів праці промисловість починає постачати нові, більш продуктивні, а тому перші використовувати стає економічно не вигідно;
- б) їхні робочі органи внаслідок тертя втрачають свої якості, деформуються та руйнуються;
- в) вартість виробництва засобів праці, а, отже, й їхня ціна, знижується як результат зростання продуктивності праці в промисловості;
- г) під дією природних і часового факторів металеві вузли та механізми машин і знарядь іржавіють, а пластмасові частини і гума «старіють».

66. Коефіцієнт оборотності обігових коштів визначається відношенням:

- а) нерозподіленого прибутку до затрат на виробництво;
- б) операційного прибутку до матеріальних затрат;
- в) виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) до середньорічної вартості оборотних коштів за період;
- г) виручки від реалізації продукції (робіт, послуг) до середньорічної вартості власних коштів підприємства за балансом.

67. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги – це:

- а) кошти, які мають надійти підприємству від інших суб'єктів ринку за продану їм продукцію, надані послуги і виконані роботи, як оплата за одержані векселі;
- б) продукція, що призначена для реалізації заготівельним і переробним підприємствам тощо;
- в) частина оборотних фондів, яка вже виробничо-спожита, але готової продукції ще не одержано;
- г) предмети праці, які не вступили ще в стадію виробничого споживання.

68. Нематеріальні ресурси відображаються:

- а) за активом балансу підприємства;
- б) за пасивом балансу підприємства;
- в) як за активом так і за пасивом балансу;

г) правильна відповідь відсутня.

69. Що є земельним фондом країни?

- а) вся територія, включаючи чорноземи;
- б) вся територія, включаючи площі під водою, незалежно від призначення і господарського використання;
- в) систематизована сукупність даних про природні властивості земель, їх господарське та правове становище;
- г) немає вірної відповіді.

70. Що є особливістю землі?

- а) чорноземність;
- б) просторовість, родючість;
- в) відновність;
- г) немає вірної відповіді.

71. Назвіть види родючості:

- а) природна і економічна;
- б) цехова і безцехова, корпусна і комбінатська;
- в) абсолютна і відносна
- г) вірна відповідь а і в.

72. Земельний кадастр – це:

- а) систематизована сукупність даних про природні властивості земель, їх господарське та правове становище;
- б) перехід одного виду угідь у інший;
- в) документ;
- г) немає вірної відповіді.

73. Структура земельних угідь – це:

- а) процентне співвідношення різних угідь у складі загальної земельної площі або площі сільськогосподарських угідь;
- б) процентне співвідношення ріллі у складі с-г угідь;
- в) вірні відповіді а і б;
- г) немає вірної відповіді.

74. Назвіть види економічної родючості?

- а) системна, просторова;
- б) абсолютна, відносна;
- в) проста і складна;
- г) немає вірної відповіді.

75. Процес забезпечення підприємства необхідними ресурсами, вихід підприємства на ринки чинників виробництва як споживача – це:

- а) підприємництво;
- б) вивчення ринку засобів виробництва;

- в) закупівля;
- г) маркетинг.

76. За функціональним призначенням інфраструктура сільськогосподарських підприємств поділяється на:

- а) виробничу, соціальну;
- б) повну, часткову;
- в) обслуговуючу;
- г) матеріальну.

77. У складі об'єктів інтелектуальної власності виокремлюють:

- а) об'єкти промислової власності, об'єкти, що охороняються авторськими та суміжними правами, інші (нетрадиційні) об'єкти інтелектуальної власності;
- б) нормативні документи та документи, що містять комерційну таємницю;
- в) інтелектуальні ресурси, документи, що належать підприємству;
- г) немає вірної відповіді.

78. Нематеріальні ресурси — це ...

- а) юридичне поняття, яке охоплює авторське право та інші права на продукти інтелектуальної діяльності;
- б) складова частина потенціалу підприємства, здатна приносити економічну користь протягом відносно тривалого періоду;
- в) об'єкти інтелектуальної власності;
- г) фінансово-економічні чинники

79. Винахід — це ...

- а) нова за виглядом, формою, розміщенням частин або побудовою модель, придатна до промислового виробництва;
- б) позначене істотною новизною вирішення технічного або технологічного завдання, яке дає позитивний ефект і відповідає умовам патентоспроможності;
- в) об'єкти інтелектуальної власності;
- г) нове, придатне до здійснення промисловим способом художнє вирішення конкретної форми виробу, в якому досягається єдність технічних та естетичних властивостей і яке забезпечується правовою охороною за умов його новизни, оригінальності та придатності до промислового виробництва

80. Корисна модель — це ...

- а) нова за виглядом, формою, розміщенням частин або побудовою модель, придатна до промислового виробництва;
- б) позначене істотною новизною вирішення технічного або технологічного завдання, яке дає позитивний ефект і відповідає умовам патентоспроможності;
- в) об'єкти інтелектуальної власності;
- г) пристрій, спосіб, речовина, штам мікроорганізмів, культура клітин рослин та тварин, а також застосування відомого раніш пристрою, способу, речовини, штаму за новим призначенням

81. Товарний знак — це ...

- а) відома торгова марка (товарний знак), синонім якості, якій споживачі беззаперечно довіряють;
- б) оригінальна позначка, яка має правовий захист і призначена для виділення конкретного товару серед інших подібних.;
- в) результат творчої діяльності людини в галузі художнього конструювання;
- г) нова за виглядом, формою, розміщенням частин або побудовою модель, придатна до промислового виробництва

82. Комерційна таємниця – це

- а) технічна, комерційна, організаційна та інша інформація, що здатна підвищити ефективність виробництва або іншої соціально доцільної діяльності або забезпечити інший позитивний ефект.
- б) невідомий раніше, але об'єктивно існуючи і такий, що вносить докорінні зміни в рівень пізнання, істотний і стійкий зв'язок між явищами або властивостями матеріального світу;
- в) невідома раніше об'єктивно існуюча якісна сторона об'єкта;
- г) немає вірної відповіді

83. Об'єктом раціоналізаторської пропозиції може бути:

- а) матеріальний об'єкт, процес у будь-якій сфері технології чи організації, «ноу-хау».
- б) база даних, база знань, суміжні права, авторські права;
- в) невідома раніше об'єктивно існуюча якісна сторона об'єкта;
- г) немає вірної відповіді

84. Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності:

- а) матеріальний об'єкт, процес у будь-якій сфері технології чи організації, «ноу-хау».
- б) база даних, база знань, суміжні права, авторські права;
- в) невідома раніше об'єктивно існуюча якісна сторона об'єкта;
- г) сорт рослин, порода тварин, інтегральні мікросхеми, комерційна таємниця, відкриття.

85. Гудвіл – це ...

- а) база даних, база знань, суміжні права, авторські права
- б) матеріальний об'єкт, процес у будь-якій сфері технології чи організації, «ноу-хау»
- в) невідома раніше об'єктивно існуюча якісна сторона об'єкта;
- г) сформований імідж (ділова репутація) підприємства, складовими якого є досвід, ділові зв'язки, престиж товарних знаків, стала клієнтура, доброзичливість та прихильність споживачів, домінуючої позиції на ринку товарів тощо.

86. Патент – це...

- а) договір, відповідно до якого власник нематеріального ресурсу (ліцензіар) передає іншій особі (ліцензіату) ліцензію на використання своїх прав на патенти
- б) виданий державним органом охоронний документ, який підтверджує виключне

право його власника на використання зазначеного в патенті об'єкта промислової власності.

в) невідома раніше об'єктивно існуюча якісна сторона об'єкта;

г) форма організації підприємницької діяльності, за якої одне підприємство зобов'язується продавати продукцію або послуги за заздалегідь встановленими для нього законами й правилами ведення підприємницької діяльності іншим підприємством

87. Роялті – це ...

а) виплати за додаткові послуги за погодженими розцінками понад домовлену суму.

б) база даних, база знань, суміжні права, авторські права;

в) фіксована, заздалегідь визначена сума винагороди за надання права на використання нематеріальних ресурсів незалежно від фактичних обсягів, результатів діяльності підприємства з використанням цього об'єкта;

г) періодичні платежі власнику нематеріального ресурсу за використання або надання дозволу на використання прав на об'єкти інтелектуальної, у тому числі промислової власності, інших аналогічних майнових прав, які визнаються об'єктом права інтелектуальної власності суб'єкта господарювання.

88. Паушальний платіж – це ...

а) виплати за додаткові послуги за погодженими розцінками понад домовлену суму.

б) база даних, база знань, суміжні права, авторські права;

в) фіксована, заздалегідь визначена сума винагороди за надання права на використання нематеріальних ресурсів незалежно від фактичних обсягів, результатів діяльності підприємства з використанням цього об'єкта.;

г) періодичні платежі власнику нематеріального ресурсу за використання або надання дозволу на використання прав на об'єкти інтелектуальної, у тому числі промислової власності, інших аналогічних майнових прав, які визнаються об'єктом права інтелектуальної власності суб'єкта господарювання

89. Основні підходи до визначення вартості нематеріальних активів:

а) витратний, прибутковий, ринковий.

б) матеріальний, вартісний, нематеріальний;

в) ринковий, вільний, регульований;

г) системний, ринковий, оптимальний;

90. Види оцінок нематеріальних активів:

а) витратна, прибуткова, ринкова;

б) за фактичною собівартістю, за поточною відновною вартістю, за ринковою вартістю, за чистою вартістю реалізації.;

в) за собівартістю, за конкурентною ціною, за регульованою ціною;

г) системна, ринкова, витратна;

91. Нематеріальні активи з невизначеним строком корисного використання амортизації...

а) підлягають;

- б) не підлягають.
- в) підлягають протягом 10 років;
- г) немає вірної відповіді;

92. Колективний договір – це:

- а) угода, яка складена між керівником підприємства і працівником залежно від терміну найму останнього на роботу, умов і оплати його роботи;
- б) певна сукупність правил, які регулюють діяльність підприємства та його взаємні стосунки з іншими суб'єктами господарювання;
- в) угода між трудовим колективом в особі профспілки і адміністрацією підприємства;
- г) засновницький документ, який регулює стосунки між засновниками підприємства.

93. Сторони, які уклали і підписали колективний договір, повинні взаємозвітувати про його виконання на зборах (конференції) трудового колективу:

- а) щомісячно;
- б) щоквартально;
- в) один раз на рік;
- г) не менше двох разів на рік.

94. Показником продуктивності праці є:

- а) розмір основних фондів у розрахунку на одиницю витрат праці;
- б) кількість продукції у розрахунку на одиницю матеріальних витрат;
- в) кількість продукції у розрахунку на одиницю витрат праці;
- г) відношення валового прибутку до собівартості готової продукції.

95. Кількість продукції, яку має виробити працівник за одиницю часу – це:

- а) норма часу;
- б) норма виробітку;
- в) норма обслуговування;
- г) норма чисельності.

96. Оптимальну кількість устаткування, закріплену за працівником, характеризує норма:

- а) часу;
- б) видобутку;
- в) обслуговування;
- г) чисельності.

97. Показник, який є вартісним показником продуктивності праці – це:

- а) кількість виробленої продукції, яка припадає на одного допоміжного працівника;
- б) витрати часу на виробництво одиниці продукції;
- в) вартість виробленої продукції, яка припадає на одного середньооблікового працівника;
- г) вартість матеріалів, яка припадає на одного працівника.

98. Показник, який є трудовим показником продуктивності праці – це:

- а) верстатозмінність;
- б) трудомісткість;
- в) матеріаломісткість;
- г) фондомісткість.

99. Якщо вироблення на одного працівника продукції підприємства підвищується, то трудомісткість:

- а) підвищується;
- б) знижується;
- в) залишається незмінною;
- г) усе залежить від особливості конкретного підприємства.

100. Якщо випуск продукції збільшується, а кількість працівників підприємства залишається незмінною, то продуктивність праці:

- а) зростає;
- б) знижується;
- в) залишається незмінною;
- г) між наведеними показниками відсутній прямий зв'язок.

101. Основою для розрахунку необхідної чисельності персоналу для підприємства є:

- а) плановий обсяг випуску продукції;
- б) рівень продуктивності праці та його зростання;
- в) норма часу, видобутку, обслуговування;
- г) рівень виконання норм видобутку.

102. Кількість працівників і якісний склад персоналу впливає на:

- а) ціну продукції;
- б) ефективність використання землі;
- в) розмір амортизації;
- г) продуктивність праці.

103. Трудовий потенціал аграрного підприємства характеризується таким абсолютним показником:

- а) сукупність працівників, які мають необхідний фізичний розвиток та знання;
- б) професійний і кваліфікаційний склад працівників, доцільна кадрова структура;
- в) працезабезпеченість виробництва, що визначається як частка від ділення середньооблікової кількості працівників на площу сільськогосподарських угідь;
- г) середньооблікова кількість працівників.

104. Найважливіша властивість праці – це:

- а) продуктивність;
- б) сезонність;
- в) праця за фахом;

г) кваліфікація персоналу.

105. Ступінь використання трудових ресурсів характеризується:

- а) за допомогою натуральних та вартісних показників продуктивності праці;
- б) співвідношенням між фактично відпрацьованим часом у розрахунку на одного робітника та нормативом, прийнятим для певної зони;
- в) ступенем виконання норм виробітку на механізованих та кінно-ручних роботах;
- г) нормативами закріплення землі та тварин за одним працівником.

106. Найбільш ефективним засобом підвищення продуктивності праці є:

- а) зменшення землезабезпеченості;
- б) зростання інтенсивності праці;
- в) збільшення кількості працівників;
- г) зростання енергоозброєності праці.

107. Співвідношення кількості звільнених працівників з усіх причин і середньооблікової її чисельності – це показник:

- а) частки окремих категорій працівників;
- б) плинності персоналу;
- в) рівня дисципліни;
- г) продуктивності праці.

108. Повними називаються показники продуктивності праці, під час визначення яких беруться до уваги:

- а) обернені показники продуктивності праці;
- б) вироблена продукція і витрати живої праці;
- в) вироблена продукція і уречевлена праця;
- г) вироблена продукція і виробничо-спожиті засоби та предмети праці.

109. До складу робочої сили не входять:

- а) працівники, що фактично працюють в аграрних підприємствах;
- б) зайняті у фермерському господарстві;
- в) зайняті в особистому селянському господарстві;
- г) ті, що перебувають на професійній підготовці.

110. Заробітна плата – це:

- а) винагорода, яку роботодавець виплачує працівникові за виконану ним роботу;
- б) прожитковий мінімум;
- в) вартісна величина межі малозабезпеченості;
- г) профспілкова винагорода.

111. Мінімальна заробітна плата – це:

- а) прожитковий мінімум працівника;
- б) вартісна величина межі малозабезпеченості;
- в) встановлений державою розмір заробітної плати, нижче якого не може проводитися оплата праці працівника;

г) реальна заробітна плата.

112. Відрядна форма оплати праці – це:

- а) форма оплати за кількістю виготовленої робітником продукції та його кваліфікацією;
- б) форма оплати за відпрацьованим робітником часом і його кваліфікацією;
- в) форма оплати за встановленими нормами виробітку.
- г) оплата праці за відпрацьований наднормований час.

113. Почасова форма оплати праці – це:

- а) форма оплати, за якою заробіток робітника розраховується залежно від кількості виробленої ним продукції та його кваліфікації;
- б) форма оплати, за якою основою розрахунку заробітку робітника є відпрацьований ним час і його розряд;
- в) акордна оплата праці;
- г) оплата праці за відпрацьований наднормований час.

114. Розцінка – це:

- а) величина оплати праці за одиницю часу;
- б) величина оплати за одиницю виробленої продукції;
- в) величина заробітку робітника за день;
- г) встановлений оклад.

115. Якщо випуск продукції збільшується, а кількість працівників підприємства залишається незмінною, то продуктивність праці:

- а) зростає;
- б) знижується;
- в) залишається незмінною;
- г) між наведеними показниками відсутній прямий зв'язок.

116. Ціною праці називається:

- а) продуктивність праці;
- б) тарифна ставка;
- в) заробітна плата;
- г) фонд робочого часу одного робітника.

117. Що означає термін "праця"? Виберіть найбільш точний варіант:

- а) цілеспрямована, суспільно корисна діяльність людини, необхідна їй основна умова будь-якого виробництва;
- б) діяльність людини, направлена на задоволення власних потреб;
- в) фізична діяльність людини;
- г) розумова діяльність людини.

118. Що означає термін "продуктивність праці"?

- а) це спроможність робітника виробляти певну кількість продукції;
- б) це спроможність робітника виробляти певну кількість продукції за одиницю

- часу;
- в) це кількість роботи, що необхідно виконати за одиницю часу;
 - г) це кількість відпрацьованого часу.

119. Що означає термін "норма виробітку"?

- а) максимальний час, який затратив один робітник на виконання одиниці роботи або виготовлення одиниці продукції;
- б) це об'єм роботи (кількість продукції), яку виконав або виготовив один працівник за одиницю відпрацьованого часу;
- в) це об'єм роботи (кількість продукції), яку необхідно виконати або виготовити за одиницю відпрацьованого часу;
- г) максимальний час, який можна затратити на виконання одиниці роботи або виготовлення одиниці продукції.

120. Що означає термін "норма часу"?

- а) максимальний час, який затратив один робітник на виконання одиниці роботи або виготовлення одиниці продукції;
- б) це об'єм роботи (кількість продукції), яку виконав або виготовив один працівник за одиницю відпрацьованого часу;
- в) це об'єм роботи (кількість продукції), яку необхідно виконати або виготовити за одиницю відпрацьованого часу;
- г) максимальний час, який можна затратити на виконання одиниці роботи або виготовлення одиниці продукції.

121. Що таке виробіток?

- а) це кількість виробленої продукції (обсяг робіт чи послуг), що припадає на одного середньооблікового працівника за певний період;
- б) це кількість виробленої продукції (обсяг робіт чи послуг), що припадає на двох середньооблікових працівників за певний період;
- в) це загальна кількість виробленої продукції (обсяг робіт чи послуг);
- г) це кількість відпрацьованого часу, що припадає на одного середньооблікових працівників за певний період.

122. Що таке трудомісткість?

- а) це показник, що характеризує собівартість продукції;
- б) це показник, що характеризує величину матеріальних витрат на одиницю продукції;
- в) це показник, що характеризує затрати часу на одиницю продукції;
- г) це показник, що характеризує величину валових витрат на одиницю продукції.

123. Які з наведених параметрів відносять до групи матеріально-технічних факторів, що впливають на продуктивність праці?

- а) удосконалення техніки та технологій виробництва;
- б) удосконалення системи управління та організації праці;
- в) удосконалення методів планування та систем оплати праці;
- г) створення належного морально-психологічного клімату в колективі.

124. Які з наведених параметрів відносять до групи організаційних факторів, що впливають на продуктивність праці?

- а) удосконалення техніки та технологій виробництва;
- б) удосконалення системи управління та організації праці;
- в) удосконалення методів планування та систем оплати праці;
- г) створення належного морально-психологічного клімату в колективі.

125. Які з наведених параметрів відносять до групи економічних факторів, що впливають на продуктивність праці?

- а) удосконалення техніки та технологій виробництва;
- б) удосконалення системи управління та організації праці;
- в) удосконалення методів планування та систем оплати праці;
- г) створення належного морально-психологічного клімату в колективі.

126. Які з наведених параметрів відносять до групи соціальних факторів, що впливають на продуктивність праці?

- а) удосконалення техніки та технологій виробництва;
- б) удосконалення системи управління та організації праці;
- в) удосконалення методів планування та систем оплати праці;
- г) створення належного морально-психологічного клімату в колективі.

127. Яке з наведених визначень "кваліфікації" є правильним?

- а) це рівень опанування спеціальністю, вид професійної підготовки працівника, наявність у нього знань, умінь і навичок, необхідних для виконання роботи чи функцій визначеної складності;
- б) це освітній рівень працівника;
- в) це наявність у працівника умінь і навичок, необхідних для виконання роботи чи функцій визначеної складності;
- г) це рівень опанування спеціальністю працівника на курсах підвищення кваліфікації.

128. Які з наведених категорій належать до класифікації персоналу залежно від «виконуваних функцій»?

- а) керівники;
- б) менеджери;
- в) логісти;
- г) роботодавці.

129. Які з наведених категорій не належать до класифікації персоналу за «тривалістю залучення до трудового процесу»?

- а) постійні;
- б) тимчасові;
- в) сезонні;
- г) періодичні.

130. Який нормативний документ є основою характеристики структури персоналу підприємства?

- а) Державний класифікатор професій України;
- б) колективний договір;
- в) індивідуальний трудовий договір;
- г) Кодекс законів про працю.

131. Яку з названих посад відносять до категорії персоналу "робітники"?

- а) прибиральниця;
- б) сторож;
- в) агроном;
- г) бухгалтер.

132. Що таке плинність кадрів?

- а) процес звільнення працівників за власним бажанням;
- б) процес звільнення працівників за порушення трудової дисципліни;
- в) процес звільнення працівників за порушення трудової дисципліни та за власним бажанням;
- г) процес переведення працівників на інші підприємства.

133. Яким показником характеризують оборот трудових ресурсів?

- а) коефіцієнт обороту за прийомом;
- б) коефіцієнт обороту за працею;
- в) коефіцієнт завантаження;
- г) коефіцієнт оновлення.

134. Чи впливає продуктивність праці на підприємстві на собівартість одиниці продукції?

- а) так, впливає;
- б) інколи;
- в) ні, не впливає;
- г) не залежать одне від одного.

135. Що таке мотивація праці?

- а) це бажання працівника задовольнити свої потреби через трудову діяльність;
- б) це бажання працівника задовольнити свої потреби через відпочинок;
- в) це бажання працівника працювати краще;
- г) це бажання працівника працювати понаднормово.

136. Які з наведених категорій належать до методів мотивації підвищення продуктивності праці?

- а) біологічні;
- б) економічні;
- в) міжнародні;
- г) немає вірної відповіді.

137. Які з наведених компонентів не належать до економічних (прямих) методів мотивації підвищення продуктивності праці?

- а) удосконалення систем оплати праці;
- б) участь працівників у прибутках підприємства;
- в) преміювання;
- г) безкоштовне харчування.

138. Які з наведених компонентів належать до економічних (непрямих) методів мотивації підвищення продуктивності праці?

- а) пільгове користування службовим житлом і безкоштовне харчування;
- б) пільгове користування лісовими ресурсами;
- в) преміювання та мотиваційні заходи;
- г). немає вірної відповіді.

139. Що означає термін заробітна плата (відповідно до закону "Про оплату праці")?

- а) це винагорода, обчислена, як правило, в грошовому вираженні, яку за трудовим договором власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу;
- б) це винагорода, обчислена в не грошовому вираженні, яку за трудовим договором власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу;
- в) це винагорода, за виконану працівником роботу;
- г) це сума грошей, яку за трудовим договором власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу.

140. Від яких факторів, як правило, залежить розмір заробітної плати?

- а) від складності та умов виконуваної роботи;
- б) професійно ділових якостей працівника;
- в) його особистих виробничих результатів;
- г) його релігійної приналежності.

141. Які з наведених параметрів є складовими структури заробітної плати?

- а) номінальна заробітна плата;
- б) тарифна ставка;
- в) основна заробітна плата;
- г) річна заробітна плата.

142. Основна заробітна плата – це оплата праці за:?

- а) виконання непосадових обов'язків;
- б) виконану роботу відповідно до встановлених норм праці;
- в) працю понад встановлені норми праці;
- г) трудові успіхи та винахідливість.

143. Додаткова заробітна плата – це оплата праці за:

- а) виконану роботу відповідно до встановлених норм праці;
- б) виконання посадових обов'язків;

- в) працю понад встановлені норми праці за трудові успіхи та винахідливість;
- г).немає вірної відповіді

144. Вид трудової діяльності, здійснення якої потребує спеціальних знань та практичних навичок, називають...?

- а) професія;
- б) спеціальність;
- в) кваліфікація;
- г) категорія.

145. Співвідношення обсягу продукції (послуг) до чисельності працюючих – це показник...?

- а) плинності кадрів;
- б) виробітку одного працюючого;
- в) рівня дисципліни;
- г) явочної чисельності працюючих.

146. Які з наведених категорій відносять до функцій заробітної плати?

- а) відповідна;
- б) стимулююча;
- в) модернізуюча;
- г) ефективна.

147. Яке з наведених тверджень характеризує стимулювальну функцію заробітної плати?

- а) встановлення залежності рівня заробітної плати від кількості, якості та результатів праці;
- б) встановлення залежності рівня заробітної плати працівників від кількості, якості та результатів праці керівника підприємства;
- в) забезпечення соціальної справедливості, однакової винагороди за однакову працю;
- г) засіб розподілу і перерозподілу кадрів в економіці країни з урахуванням ринкової кон'юнктури.

148. Яке з наведених тверджень характеризує регулювальну функцію заробітної плати?

- а) встановлення залежності рівня заробітної плати від кількості, якості та результатів праці;
- б) розподіл заробітної плати між керівником та працівниками;
- в) забезпечення соціальної справедливості, однакової винагороди за однакову працю;
- г) засіб розподілу і перерозподілу кадрів в економіці країни з урахуванням ринкової кон'юнктури.

149. Яке з наведених тверджень характеризує соціальну функцію заробітної плати?

- а) оплата праці не залежить від результатів праці;
- б) розподіл заробітної плати між керівником та працівниками;

- в) забезпечення соціальної справедливості, однакової винагороди за однакову працю;
- г) малозабезпеченим працівникам більша винагорода за менший обсяг роботи.

150. Які наведених нормативних документів регулюють питання оплати праці?

- а) колективний договір;
- б) трудовий договір;
- в) галузева угода;
- г) Закон України "Про оплату праці".

151. Що таке мінімальна заробітна плата?

- а) це законодавчо встановлений розмір заробітної плати за просту, некваліфіковану працю, нижче якого не може проводитися оплата за виконану працівником місячну норму праці (обсяг робіт);
- б) це підприємством встановлений розмір заробітної плати за просту, некваліфіковану працю, нижче якого не може проводитися оплата за виконану працівником місячну норму праці (обсяг робіт);
- в) це середня заробітна плата в економіці України;
- г) це галузевий розмір заробітної плати за просту, некваліфіковану працю, нижче якого не може проводитися оплата за виконану працівником місячну норму праці.

152. Державне регулювання оплати праці не передбачає:

- а) встановлення мінімального рівня оплати праці;
- б) встановлення рівня оподаткування доходів працівників;
- в) встановлення стійкого співвідношення між величиною основної заробітної плати, додаткової заробітної плати та інших виплат працівникам підприємств;
- г) встановлення міжгалузевих співвідношень в оплаті праці.

153. Що означає вираз "тарифна ставка"?

- а) оплата праці за одиницю виконаної роботи;
- б) оплата праці за одиницю відпрацьованого часу;
- в) оплата праці за комплекс виконаних робіт;
- г) оплата праці за одиницю виготовленої продукції.

154. Що означає вираз "відрядна розцінка"?

- а) оплата праці за одиницю виконаної роботи;
- б) оплата праці за одиницю відпрацьованого часу;
- в) оплата праці за комплекс виконаних робіт;
- г) посадовий оклад.

155. Тарифна система включає в себе такі елементи:

- а) тарифно-кваліфікаційний довідник робіт і професій робітників;
- б) тарифно-кваліфікаційний довідник посад керівників, спеціалістів і службовців;
- в) кваліфікаційно-тарифний перелік тарифних ставок;
- г) перелік обов'язків та посадових окладів.

156. У тарифно-кваліфікаційному довіднику відображено:

- а) тарифні ставки
- б) вимоги до знань і вмінь робітників;
- в) характеристику робіт для кожного розряду;

г) форми і системи оплати праці.

157. У якому з тарифних розрядів присвоюють значення мінімальної заробітної плати?

- а) 1;
- б) 2;
- в) 3;
- г) 4.

158. Яка з наведених категорій є формою оплати праці?

- а) відрядна;
- б) проста погодинна;
- в) акордна;
- г) відрядно-прогресивна.

159. Яка з наведених категорій є системою оплати праці?

- а) відрядна;
- б) погодинна;
- в) акордна;
- г) галузева.

160. Як розраховують заробітну плату за прямою відрядною системою оплати праці?

- а) як добуток відрядної розцінки та обсягу виконаної роботи;
- б) як добуток відрядної розцінки та кількості відпрацьованого часу;
- в) як сума відрядної розцінки та кількості відпрацьованого часу;
- г) як сума відрядної розцінки та кількості виготовленої продукції.

161. В якому випадку використовують непряму відрядну систему оплати праці?

- а) для оплати праці висококваліфікованих робітників;
- б) для оплати праці адміністративного персоналу;
- в) для оплати праці сезонних робітників;
- г) для оплати праці допоміжних робітників, зайнятих обслуговуванням основних робітників-відрядників.

162. Якщо під час нарахування заробітної плати використовують розцінку на весь обсяг виконаних робіт і встановлюють термін їх виконання, то таку систему називають:

- а) безтарифна;
- б) контактна;
- в) акордна;
- г) погодинна.

163. Якщо під час нарахування заробітної плати виробіток робітника у межах визначеного завдання оплачують за звичайними, а виробіток понад завдання – за підвищеними розцінками, та таку систему називають:

- а) безтарифна;
- б) відрядно-прогресивна;

- в) акордна;
- г) погодинна.

164. Заробітна плата робітника-відрядника залежить від:

- а) годинної тарифної ставки;
- б) відрядної розцінки;
- в) відпрацьованого часу;
- г) кількості виробленої продукції.

165. Заробітна плата робітника-погодинника залежить від:

- а) годинної тарифної ставки;
- б) відрядної розцінки;
- в) відпрацьованого часу;
- г) кількості виробленої продукції.

166. Мале підприємство – це:

- а) підприємство (фірма, організація) з невеликою кількістю штатного персоналу;
- б) тимчасове статутне об'єднання промислового і банківського капіталу для реалізації певної підприємницької ідеї та досягнення загальної мети;
- в) виробництво товарів і послуг високої якості та низької собівартості;
- г) суб'єкти підприємництва з середньою чисельністю працівників.

167. Згідно із Господарським кодексом України до суб'єктів малого підприємництва відносяться:

- а) суб'єкти підприємництва з середньою чисельністю працівників за звітний період понад 250 осіб і середнім доходом від будь-якої діяльності понад 50 млн. євро;
- б) суб'єкти підприємництва з середньою чисельністю працівників за звітний період від 51 до 250 осіб і середнім доходом від будь-якої діяльності від 10 до 50 млн. євро;
- в) конструкторські бюро з чисельністю до 250 осіб;
- г) суб'єкти підприємництва з середньою чисельністю працівників за звітний період не більше 50 осіб і середнім доходом від будь-якої діяльності не більше 10 млн. євро.

168. Суб'єктами малого підприємництва є:

- а) фізичні особи, зареєстровані як суб'єкти підприємницької діяльності;
- б) юридичні особи, будь-якої організаційно-правової форми та форми власності;
- в) державні підприємства та окремі особи, які незареєстровані
- г) вірні відповіді а, б.

169. Основні організаційні характеристики підприємців:

- а) самоорганізація та комунікабельність;
- б) чіткість і прогнозованість поведінки;
- в) ранжування потреб і запитів за пріоритетами;
- г) вірні відповіді а, б, в.

170. Основні чинники мотивації до підприємництва:

- а) гроші та прибутки;

- б) прагнення до незалежності;
- в) матеріальний достаток та прагнення самооцінки;
- г) всі відповіді вірні.

171. В основі підприємницької мотивації є:

- а) моральне задоволення;
- б) прагнення отримати прибутки;
- в) сімейні та родинні традиції;
- г). політичні інтереси

172. Назвіть психологічно-вольові характеристики підприємців:

- а) ініціативність і рішучість, особливий погляд та критичний склад розуму;
- б) сила волі, лідерство розвинене передчуття;
- в) здатність впливати на людей і не піддаватись впливам інших;
- г) всі відповіді вірні.

173. Будь-яке підприємство діє на підставі:

- а) державного реєстру;
- б) власного статуту;
- в) немає вірної відповіді
- г) економічних законів.

174. Статут підприємства – це:

- а) письмовий юридичний документ, який розробляється і затверджується його (її) засновниками та регулює всі сторони діяльності;
- б) комплексна програма дій (заходів), яка має забезпечити досягнення його (її) численних цілей у передбачуваному тривалому періоді;
- в) форма договору, що укладається засновниками товариств, спільних підприємств, суб'єктів ринкової інфраструктури.

175. Хто затверджує власний статут підприємства для державних організацій?

- а) засновник;
- б) власник підприємства;
- в) власник майна за участю трудового колективу;
- г) немає вірної відповіді.

176. Виробничий цикл включає такі складові частини:

- а) послідовний рух, паралельний рух, змішаний рух;
- б) масове виробництво, серійне виробництво, індивідуальне виробництво;
- в) поточне виробництво, партійне виробництво, одиничне виробництво;
- г) робочий період, час природних процесів, перерви.

177. Бізнес-проекти, спрямовані на розробку нової системи управління підприємством, створення нових організацій, називаються:

- а) технічними;
- б) соціальними;

- в) організаційними;
- г) економічними.

178. До складу обслуговуючих підрозділів входять:

- а) інструментальні;
- б) складальні;
- в) складські;
- г) заготівельні.

179. Виникнення «вузьких місць» в організації виробничого процесу на підприємстві пов'язане з порушенням принципу:

- а) пропорційності;
- б) прямоточності;
- в) універсализації;
- г) спеціалізації.

180. Допоміжні процеси включають:

- а) планування, організацію, мотивацію і контроль виробничих процесів;
- б) зміну предметів праці та перетворення їх на готові продукти;
- в) процеси праці щодо надання послуг, необхідних для здійснення допоміжних і обслуговуючих процесів;
- г) створення умов для нормального виконання основних виробничих процесів.

181. Досягнення пропорційного співвідношення виробничих показників безпосередньо пов'язаних елементів виробничого процесу є змістом принципу:

- а) комбінування;
- б) пропорційності;
- в) паралельності;
- г) оптимальності.

182. Планування – це:

- а) створення плану діяльності на принципах планової економіки;
- б) процес встановлення цілей підприємства та вибору найефективніших способів їх досягнення;
- в) здійснення управлінських функцій;
- г) процес управління діяльністю підприємства на основі проектування.

183. У ринкових умовах розроблені підприємствами плани мають:

- а) мають рекомендаційний характер;
- б) зорієнтовані на задоволення підприємствами потреб споживачів;
- в) зорієнтовані на співвідношення попиту і пропозиції;
- г) всі відповіді вірні.

184. Ресурсний метод планування:

- а) показники встановлюються з використанням середніх статистичних величин за даними минулих періодів;

- б) використовується при монопольному становищі підприємства на ринку або слабкій конкуренції; планові показники встановлюються, виходячи із ресурсних можливостей підприємства;
- в) полягає у використанні у планових розрахунках системи таблиць - балансів, які відображають потреби у певних видах ресурсів та джерела їх покриття;
- г) здійснюється оптимізація плану підприємства за допомогою математичних залежностей і прийнятого критерію оптимізації.

185. Факторний метод планування:

- а) величини планових показників визначаються на підставі впливу на них різних техніко-економічних чинників;
- б) використовується при монопольному становищі підприємства на ринку або слабкій конкуренції; планові показники встановлюються, виходячи із ресурсних можливостей підприємства;
- в) полягає у використанні у планових розрахунках системи таблиць - балансів, які відображають потреби у певних видах ресурсів та джерела їх покриття;
- г) здійснюється оптимізація плану підприємства за допомогою математичних залежностей і прийнятого критерію оптимізації.

186. Економіко-математичні методи планування:

- а) показники встановлюються з використанням середніх статистичних величин за даними минулих періодів;
- б) використовується при монопольному становищі підприємства на ринку або слабкій конкуренції; планові показники встановлюються, виходячи із ресурсних можливостей підприємства;
- в) полягає у використанні у планових розрахунках системи таблиць - балансів, які відображають потреби у певних видах ресурсів та джерела їх покриття;
- г) здійснюється оптимізація плану підприємства за допомогою математичних залежностей і прийнятого критерію оптимізації.

187. Балансовий метод планування:

- а) величини планових показників визначаються на підставі впливу на них різних техніко-економічних чинників;
- б) використовується при монопольному становищі підприємства на ринку або слабкій конкуренції; планові показники встановлюються, виходячи із ресурсних можливостей підприємства;
- в) полягає у використанні у планових розрахунках системи таблиць - балансів, які відображають потреби у певних видах ресурсів та джерела їх покриття;
- г) здійснюється оптимізація плану підприємства за допомогою математичних залежностей і прийнятого критерію оптимізації.

188. Статистичний метод планування:

- а) показники встановлюються з використанням середніх статистичних величин за даними минулих періодів;
- б) використовується при монопольному становищі підприємства на ринку або слабкій конкуренції; планові показники встановлюються, виходячи із ресурсних

можливостей підприємства;

в) полягає у використанні у планових розрахунках системи таблиць - балансів, які відображають потреби у певних видах ресурсів та джерела їх покриття;

г) здійснюється оптимізація плану підприємства за допомогою математичних залежностей і прийнятого критерію оптимізації.

189. Організація виробничого процесу без безпосередньої участі робітника або з його обмеженою участю тільки як спостерігача або контролера є змістом принципу:

а) пропорційності;

б) універсалізації;

в) спеціалізації;

г) автоматизації.

190. Директивні плани ...:

а) не є обов'язковим для виконання;

б) є наслідком прийняття обов'язкових для виконання рішень;

в) охоплюють період, більший, ніж 5 років;

г) обґрунтовують ресурсне забезпечення.

191. Перспективні плани ...:

а) не є обов'язковим для виконання;

б) є наслідком прийняття обов'язкових для виконання рішень;

в) охоплюють період, більший, ніж 5 років;

г) обґрунтовують ресурсне забезпечення.

192. Поточні плани ...:

а) розраховані на період до 1 року;

б) є наслідком прийняття обов'язкових для виконання рішень;

в) охоплюють період, більший, ніж 5 років;

г) обґрунтовують ресурсне забезпечення.

193. Диспетчерування - це:

а) це розробка планів-графіків виробництва та відвантаження продукції за зміну, добу, декаду, місяць та доведення їх до структурних підрозділів підприємства;

б) оперативний контроль за виконанням поставлених завдань, виявлення відхилень у виробничому процесі, мобілізація ресурсів на їх усунення, а також запобігання таким відхиленням;

в) є завершальним етапом у плануванні господарської діяльності підприємства;

г) доведення техніко-економічних показників плану до структурних підрозділів підприємства.

194. Стратегія – це:

а) визначення довгострокового курсу розвитку підприємства, його затвердження та розподіл ресурсів на його реалізацію;

б) узгодження зусиль структурних підрозділів підприємства для досягнення

стратегічних цілей;

в) оперативний контроль за виконанням поставлених завдань, виявлення відхилень у виробничому процесі, мобілізація ресурсів на їх усунення, а також запобігання таким відхиленням;

г) врахування при складанні планів певної точності передбачень і розрахунків, яка залежить від рівня невизначеності зовнішніх умов господарювання.

195. Базовими стратегіями підприємства є:

а) стратегії стабілізації та скорочення;

б) стратегії маркетингу, інвестування та управління;

в) стратегії зростання, стабілізації, скорочення;

г) стратегії росту та падіння.

196. Комплексний плановий документ підприємницької діяльності, в якому передбачені заходи, спрямовані на реалізацію підприємницької ідеї і одержання прибутку:

а) бізнес-план;

б) оперативний план;

в) стратегічний план;

г) функціональний план.

197. Залежно від джерел інформації, особливостей її обробки та характеру одержаних результатів економічні методи прогнозування поділяються на групи:

а) фактографічні та евристичні;

б) факторні і комбіновані;

в) кореляційні і регресійні;

г) немає вірної відповіді.

198. До евристичних методів прогнозування відносять:

а) однократне колективне опитування («мозковий штурм»);

б) індивідуальне багатократне опитування (дельфійський метод);

в) колективне багатократне опитування у формі дискусії;

г) всі відповіді вірні.

199. Залежно від періоду, який охоплюють плани, і ступеня деталізації виробничої діяльності підприємства розрізняють види планування:

а) квартальне і річне;

б) довгострокове, середньострокове, короткострокове;

в) економічне, статистичне;

г) вірні відповіді а, в.

200. Бізнес-план підприємства – це:

а) комплексний плановий документ, який містить систему заходів і дій, узгоджених з метою та ресурсами і спрямованих на одержання максимального прибутку внаслідок реалізації підприємницького проекту;

- б) документ, який розробляється і затверджується керівником підприємства;
- в) юридичний документ, який розробляється і затверджується засновниками та регулює всі сторони діяльності підприємства;
- г) це комплексна програма дій (заходів), яка має забезпечити досягнення його (її) численних цілей у передбачуваному тривалому періоді.

201. Стратегія підприємства (фірми) – це:

- а) юридичний документ, який розробляється і затверджується засновниками та регулює всі сторони діяльності підприємства;
- б) комплексний плановий документ, який містить систему заходів і дій, узгоджених з метою та ресурсами і спрямованих на одержання максимального прибутку внаслідок реалізації підприємницького проекту;
- в) це комплексна програма дій (заходів), яка має забезпечити досягнення його (її) численних цілей у передбачуваному тривалому періоді;
- г) немає вірної відповіді.

202. Для практичної реалізації стратегічних планів організації розробляють:

- а). тактику, правила, бюджети.
- б). тактику і правила.
- в). бюджети.
- г). правила.

203. Для розроблення стратегічного плану вище керівництво організації повинно виявити:

- а). сильні сторони своїх конкурентів).
- б). внутрішні сильні і слабкі сторони своєї організації.
- в). слабкі сторони своєї організації та конкурентів.
- г). сильні сторони конкурентів.

204. Витрати – це:

- а) сума коштів вкладених у основні і оборотні засоби задля забезпечення функціонування виробництва;
- б) фінансово-економічне оцінювання трудових і матеріальних ресурсів залучених у господарський оборот;
- в) грошове оцінювання матеріальних і нематеріальних ресурсів виробничої і невиробничої сфери економіки;
- г) вартісне оцінювання використаних у процесі виробництва економічних ресурсів.

205. Витрати можуть приймати таку форму:

- а) вартісну;
- б) відновну;
- в) натуральну;
- г) ліквідаційну.

206. За "ступенем впливу обсягу виробництва на рівень витрат" витрати поділяють на:

- а) умовно змінні;
- б) умовні;

- в) змінні і постійні;
- г) сталі і умовні;

207. За "способом перенесення витрат на об'єкт" витрати поділяють на:

- а) додаткові;
- б) умовні;
- в) прямі;
- г) непрямі.

208. За "видами витрат" витрати поділяють на:

- а) калькуляційні статті;
- б) елементи витрат;
- в) статті калькуляції;
- г) витратні статті.

209. До змінних належать витрати, величина яких:

- а) зростає із збільшенням обсягу виробництва продукції
- б) змінюється зі зміною валютного курсу НБУ;
- в) залишається сталою незалежно від зміни обсягів виробництва продукції;
- г) змінюється в зв'язку з інфляцією.

210. Витрати, які можуть бути віднесені безпосередньо до певного об'єкта витрат економічно можливим шляхом, носять назву:

- а) непрямі;
- б) умовно постійні;
- в) безпосередні;
- г) прямі.

211. Витрати, пов'язані з виробництвом кількох видів продукції, що включають до виробничої собівартості за допомогою спеціальних методів носять назву:

- а) спеціальні;
- б) постійні;
- в) комплексні;
- г) непрямі.

212. Під сукупністю економічно однорідних витрат, що мають однаковий економічний зміст слід розуміти:

- а) економічними статтями;
- б) економічними елементами;
- в) одноманітними статтями;
- г) статті калькуляції.

213. До загальновиробничих витрат не відносять витрати на:

- а) охорону праці;
- б) відрядження директора підприємства;
- в) амортизаційні витрати на відновлення машин і устаткування;
- г) управління, виробниче і господарське обслуговування у межах виробництва.

214. За способом включення в собівартість продукції витрати поділяють на:

- а) основні і не основні;
- б) прямі і непрямі;
- в) готівкові і безготівкові;
- г) релевантні і нерелевантні.

215. До складу економічних елементів операційних витрат входять:

- а) матеріальні витрати, витрати на оплату праці, амортизація;
- б) матеріальні витрати, витрати на оплату праці, амортизація, інші операційні витрати;
- в) матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, амортизація, інші операційні витрати;
- г) матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, амортизація, фінансові витрати, інші операційні витрати.

216. Фінансові витрати підприємства – це:

- а) складова частина операційних витрат;
- б) витрати, зв'язані з оплатою ресурсів підприємства грошовими коштами;
- в) витрати підприємства, зв'язані із залученням позикового капіталу;
- г) витрати підприємства від участі в капіталі.

217. Адміністративні витрати підприємства – це:

- а) загальновиробничі витрати підприємства, зв'язані з управлінням;
- б) загальногосподарські витрати підприємства, зв'язані з управлінням;
- в) загальновиробничі витрати підприємства, зв'язані з управлінням і обслуговуванням;
- г) загальногосподарські витрати підприємства, зв'язані з управлінням і обслуговуванням.

218. Повна собівартість реалізованої продукції включає:

- а) виробничу собівартість реалізованої продукції, адміністративні витрати, витрати на збут, фінансові витрати, інші операційні витрати;
- б) виробничу собівартість реалізованої продукції, адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати;
- в) виробничу собівартість реалізованої продукції, адміністративні витрати, витрати на збут, фінансові витрати, інші операційні витрати, інші звичайні витрати;
- г) виробничу собівартість виготовленої продукції, нерозподілені постійні загальновиробничі витрати, адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати.

219. Витрати, загальна сума яких за певний час залежить від обсягу виготовленої продукції, називаються:

- а) змінні;
- б) постійні;
- в) прямі;
- г) непрямі.

220. До складу елемента «матеріальні витрати» не входять:

- а) відрядження;
- б) сировина і матеріали;
- в) оплата праці;
- г) пально-мастильні матеріали.

221. До складу елемента «витрати на оплату праці» не входять:

- а) оплата навчання персоналу;
- б) витрати на збут;
- в) оплата праці робітників;
- г) додаткові виплати за умови праці.

222. До складу елемента «витрати на соціальні заходи» не відносяться:

- а) оплата витрат на охорону праці;
- б) пенсійне страхування;
- в) відрахування на індивідуальне страхування персоналу;
- г) плата за навчання.

223. Вкажіть види собівартості:

- а) технологічна, виробнича, повна;
- б) адміністративна, ефективна;
- в) регіональна, національна;
- г) повна, неповна, адміністративна.

224. Технологічна собівартість включає:

- а) обов'язкові витрати для виготовлення продукції;
- б) мінімально необхідні витрати для виготовлення продукції;
- в) оптимальні витрати для виготовлення необхідної кількості продукції;
- г) максимальні витрати на одиницю виготовлення продукції.

225. Виробничу собівартість знаходять шляхом:

- а) додавання до технологічної собівартості загальновиробничих витрат;
- б) додавання до технологічної собівартості адміністративних витрат;
- в) додавання до технологічної собівартості позавиробничих витрат;
- г) віднімання від адміністративної собівартості повних витрат.

226. Повну собівартість знаходять шляхом:

- а) додавання до технологічної собівартості виробничих витрат;
- б) додавання до виробничої собівартості адміністративних витрат та витрат на збут;
- в) додавання до технологічної собівартості виробничої собівартості;
- г) додавання до виробничої собівартості загальновиробничих витрат.

227. Калькуляція – це обчислення собівартості:

- а) валової продукції;
- б) окремих виробів;
- в) товарної продукції;
- г) реалізованої продукції.

228. Від обсягу виробництва не залежать:

- а) сумарні витрати;

- б) валові витрати;
- в) постійні витрати;
- г) середні валові витрати.

229. До матеріальних витрат відносять:

- а) заробітну плату та інші виплати працівникам;
- б) амортизацію основних засобів загальновиробничого призначення;
- в) загальногосподарські витрати, які спрямовані на управління підприємством загалом та його обслуговування;
- г) продукцію промислового і сільськогосподарського призначення, що використовується аграрними підприємствами в процесі виробництва.

230. Змінними називають витрати:

- а) величина яких безпосередньо залежить від масштабів виробництва продукції;
- б) що безпосередньо не змінюються у разі збільшення або зменшення масштабів виробництва в короткостроковому періоді;
- в) на величину яких керівник відповідного рівня управління цілком може впливати;
- г) що здійснюються незалежно від волі керівника відповідного рівня управління і кваліфікації працівників.

231. Залежно від характеру зв'язку з обсягом виробництва продукції витрати виробництва поділяють на:

- а) основні та неосновні;
- б) прямі та непрямі;
- в) операційні та фінансові;
- г) постійні та змінні.

232. Собівартість, як один з найважливіших показників господарської діяльності, показує:

- а) прибутковість підприємства;
- б) окупність витрат прибутком;
- в) темпи розширеного відтворення та підвищення матеріальної заінтересованості працівників;
- г) у що саме обходиться господарству виробництво відповідного виду продукції і наскільки економічно вигідним воно є.

233. Зниження собівартості продукції свідчить про:

- а) підвищення електроозброєності праці;
- б) збільшення навантаження посівних площ у розрахунку на одного середньорічного працівника;
- в) підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва;
- г) додаткові витрати ресурсу, використані для виробництва додаткової продукції.

234. Вартість тих матеріальних ресурсів, які можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного об'єкту витрат, називають:

- а) прямі матеріальні витрати;

- б) операційні витрати;
- в) загальновиробничі витрати;
- г) адміністративні витрати.

235. Очікувана собівартість визначається:

- а) до початку планового періоду;
- б) наприкінці звітного року на основі фактичних даних;
- в) під час складання бізнес-плану підприємства;
- г) протягом року.

236. Ціна – це:

- а) економічний вимір витрачених на виробництво продукції економічних ресурсів;
- б) вартість виготовленої продукції без ПДВ;
- в) натуральний вираз продукції, яка підлягає реалізації;
- г) грошовий вираз вартості виготовленої продукції.

237. Назвіть функції ціни:

- а) обігова, необігова;
- б) планово-облікова, стимулююча;
- в) відновна, ефективна;
- г) мотивуюча, аналітична.

238. Розподільча функція ціни:

- а) впливає на розподіл ресурсів, доходів, фінансів у суспільстві;
- б) сприяє раціональному використанню обмежених ресурсів, оновленню асортименту, впровадженню досягнень науково-технічного прогресу;
- в) забезпечує облік результатів діяльності та їх прогнозування;
- г) забезпечує баланс між попитом і пропозицією, між окремими виробництвами, галузями.

239. Обліково-аналітична функція ціни:

- а) впливає на розподіл ресурсів, доходів, фінансів у суспільстві;
- б) сприяє раціональному використанню обмежених ресурсів, оновленню асортименту, впровадженню досягнень науково-технічного прогресу;
- в) забезпечує облік результатів діяльності та їх прогнозування;
- г) забезпечує баланс між попитом і пропозицією, між окремими виробництвами, галузями.

240. Регулююча функція ціни:

- а) впливає на розподіл ресурсів, доходів, фінансів у суспільстві;
- б) сприяє раціональному використанню обмежених ресурсів, оновленню асортименту, впровадженню досягнень науково-технічного прогресу;
- в) забезпечує облік результатів діяльності та їх прогнозування;
- г) забезпечує баланс між попитом і пропозицією, між окремими виробництвами, галузями.

241. Стимулююча функція ціни:

- а) впливає на розподіл ресурсів, доходів, фінансів у суспільстві;
- б) сприяє раціональному використанню обмежених ресурсів, оновленню асортименту, впровадженню досягнень науково-технічного прогресу;

- в) забезпечує облік результатів діяльності та їх прогнозування;
- г) забезпечує баланс між попитом і пропозицією, між окремими виробництвами, галузями.

242. Процес обґрунтування, затвердження та перегляду цін і тарифів, визначення їх рівня, співвідношення та структури носить назву:

- а) методика формування ціни;
- б) ціноформування;
- в) ціноутворення;
- г) собівартості продукції.

243. Назвіть метод ціноутворення:

- а) встановлення ціни за рівнем середньогалузевого прибутку;
- б) середні витрати плюс прибуток;
- в) середні доходи плюс прибуток;
- г) розрахунок ціни на підставі цільового прибутку.

244. Які методи ціноутворення отримали поширення в сільському господарстві:

- а) встановлення ціни за рівнем середньогалузевого прибутку;
- б) середні витрати плюс прибуток; визначення ціни за результатами проведення торгів;
- в) середні доходи плюс прибуток;
- г) розрахунок ціни на підставі цільового прибутку;

245. Залежно від рівня регулювання виділяють такі ціни:

- а) середні, регіональні, державні;
- б) фіксовані, вільні, регульовані;
- в) повні, ефективні, нові;
- г) франко; регламентовані.

246. У сільському господарстві застосовують переважно ... ціни:

- а) внутрішні;
- б) регульовані;
- в) вільні;
- г) обмежені.

247. Вільна ціна – це:

- а) вартість товару, яка встановлена на основі домовленостей держави, продавця і покупця;
- б) вартість товару, яка є вільною від оподаткування;
- в) грошовий вираз товару, отриманий в процесі аукціонних торгів;
- г) грошовий вимір вартості товару, який визначається в процесі домовленостей між продавцем і покупцем.

248. Регульована ціна:

- а) формується за принципами вільного ціноутворення за умови їх державного регулювання шляхом обмеження рентабельності;
- б) формується за принципами вільного ціноутворення за умови їх державного регулювання шляхом обмеження собівартості продукції;
- в) формується за принципами вільного ціноутворення за умови їх державного

регулювання шляхом обмеження прибутку;

г) встановлюється державою на продукції (товари і послуги), які мають визначальне значення для життєдіяльності населення.

249. Фіксовані ціни:

а) передбачають фіксацію рівня рентабельності при визначенні ціни на окремі товари і послуги;

б) встановлюються на продукцію, які відпускається для населення, яке має сукупний дохід менше рівня прожиткового мінімуму;

в) передбачають незмінність цін впродовж терміну дії меморандуму між державою і господарюючими суб'єктами;

г) встановлюються державою на продукції (товари, послуги), які мають визначальне значення для життєдіяльності населення.

250. У загальному вигляді ціна включає:

а) усі види собівартості та нормований прибуток;

б) повну собівартість та прибуток;

в) повну собівартість, прибуток і податок на додану вартість;

г) повну собівартість та рентабельність.

251. Ціна франко:

а) визначає місце переходу відповідальності товару від виробника до споживача;

б) встановлюється залежно від місця передачі товару та відповідальності за нього від покупця до продавця;

в) визначає місце передачі товару від продавця до споживача;

г) фіксує момент передачі товаро-супровідних документів.

252. Чинники, які впливають на валютний курс.:

а) різниця процентних ставок у різних країнах, діяльність валютних ринків та спекулятивні валютні операції,;

б) зростання національного доходу, темпи інфляції, стан платіжного балансу, ступінь використання певної валюти;

в) ступінь розвитку фондового ринку, валютна політика;

г) всі відповіді вірні.

253. Купівельна спроможність валюти:

а) розходження динаміки курсу та купівельної спроможності валюти;

б) сума товарів та послуг за їх цінами, які можна придбати за національну грошову одиницю;

в) визначається станом економіки та політичною обстановкою в країні;

г) фіксує момент передачі товаро-супровідних документів.

254. Підходи до формування ціни в сільському господарстві:

а) витратний, орієнтований на ринковий попит та орієнтований на конкуренцію;

б) ринковий та економічний;

в) орієнтований на споживача, орієнтований на продавця;

г) системний, легальний, економічний.

255. Важелі державної політики ціноутворення:

а) науково-технічні, економічні і соціальні державні і регіональні програми;

б) податкову і фінансово-кредитну політику, включаючи встановлення ставок

податків і податкових пільг, цін і правил ціноутворення, дотацій, економічних санкцій і ліцензій, соціальних і екологічних норм і нормативів;
в) державні замовлення на виробництво продукції, виконання робіт і послуг для державних потреб;
г) всі відповіді вірні..

256. До методів регулювання цін відносяться:

а) витратний, орієнтований на ринковий попит та орієнтований на конкуренцію;
б) встановлення нормативних цін;
в) встановлення податку з доданої вартості (ПДВ) і розміру акцизного збору;
г) граничний, монопольний, нормативний.

257. Спеціалізація сільськогосподарського виробництва – це:

а) переважний розвиток однієї або кількох галузей у виробництві товарної продукції в окремих підприємствах і регіонах (районах, областях, природно-економічних зонах);
б) об'єктивний і закономірний процес, який розвивається на основі впровадження у виробництво досягнень науково-технічного прогресу;
в) форма закріплення партнерських зв'язків;
г) одночасний розвиток кількох або багатьох не пов'язаних між собою технологічно видів виробництва та обслуговування.

258. Розрізняють такі форми спеціалізації сільськогосподарського виробництва:

а) зональну та господарську;
б) внутрішньогосподарську і внутрішньогалузеву;
в) вірні відповіді а, б;
г) основну і обслуговуючу.

259. Зональна спеціалізація характерна для:

а) окремих сільськогосподарського підприємства;
б) районів, областей, природно-економічних зон;
в) областей;
г) природно-економічних зон.

260. Господарська спеціалізація – це спеціалізація:

а) районів;
б) областей;
в) окремих аграрних підприємств та об'єднань;
г) вірні відповіді б, в.

261. Внутрішньогосподарська спеціалізація характерна для:

а) відділків, бригад, ферм;
б) бригад, ферм;
в) аграрних підприємств;
г) адміністративних районів.

262. Спеціалізація аграрного підприємства визначається:

- а) віковою структурою сільського населення;
- б) виторг від реалізації продукції за винятком матеріальних витрат;
- в) структурою грошових надходжень від реалізації товарної продукції;
- г) немає вірної відповіді.

263. За економічним значенням галузі сільськогосподарського підприємства розподіляються на:

- а) головні;
- б) додаткові;
- в) підсобні;
- г) всі відповіді вірні.

264. Залежно від рівня спеціалізації сільськогосподарських підприємств, кількості головних галузей та їх співвідношення розрізняють такі типи спеціалізованих господарств:

- а) вузькоспеціалізовані;
- б) глибоко спеціалізовані;
- в) спеціалізовані;
- г) комбінованої спеціалізації;
- г) вірні відповіді а, б, в, г.

265. Економічна ефективність спеціалізації сільськогосподарського виробництва характеризується системою показників:

- а) вартість валової і товарної продукції на 1 га сільськогосподарських угідь;
- б) рівень рентабельності сільськогосподарського виробництва;
- в) вартість валової продукції на 100 грн. основних виробничих фондів;
- г) всі відповіді вірні.

266. Науково-технічний прогрес – це:

- а) складне і багатогранне поняття, зміст якого можна визначити як постійний процес створення нових і вдосконалення існуючих знарядь і предметів праці, технологій виробництва, його організації й управління з метою досягнення більшого економічного і соціального ефекту;
- б) один із методів творчого пошуку підприємницької ідеї;
- в) процес стимулювання окремого працівника;
- г) система заходів для запобігання банкрутству різних підприємницьких структур.

267. В агропромисловому комплексі НТП здійснюється за такими основними напрямками:

- а) технічним і технологічним;
- б) агрохімічним та біологічним;
- в) організаційно-економічним;
- г) всі відповіді вірні.

268. Ринкова економіка сприйнятлива до НТП, а тому демонструє високі темпи його розвитку за такими напрямками:

- а) традиційним, життєзабезпечуючим;
- б) ринковим;
- в) соціально-економічним;
- г) організаційно-економічним.

269. Технічний напрям НТП передбачає подальшу розробку:

- а) створення нових поколінь засобів захисту рослин від бур'янів;
- б) теорії машин, автоматів і автоматизованих систем;
- в) створення нових і вдосконалення існуючих систем машин для виробництва;
- г) вірні відповіді б, в.

270. Технологічний напрям НТП передбачає подальшу розробку:

- а) ресурсо-, водо- та енергозберігаючих технологій;
- б) теорії і методів програмування врожаїв сільськогосподарських культур і продуктивності тварин на основі нових технологічних рішень;
- в) створення нових поколінь засобів захисту рослин від бур'янів;
- г) вірні відповіді а, б.

271. Агроконтрактові дома – це:

- а) організаційна форма існування різновиду картельної угоди, що передбачає реалізацію продукції учасників через утворений спільний збутовий орган або збутову мережу одного з учасників об'єднання;
- б) форма співробітництва партнерів, які об'єднують капітал для здійснення спільної виробничої діяльності, управління і розподілу прибутку пропорційно до вкладеного капіталу;
- в) дистриб'ютори інноваційного провайдера (дочірнє підприємство чи юридична особа), які здійснюють маркетингове дослідження ринку, контрактацію та реалізацію високотехнологічної сільськогосподарської продукції;
- г) одна з нових форм управління циклом «наука-техніка-виробництво», організаційні утворення, спеціалізовані на розробці нових технологій і видів продукції.

272. Одним з основних принципів досягнення високого рівня конкурентоспроможності підприємства є:

- а) гнучкість діяльності підприємства;
- б) системність підходу до управління;
- в) прискорення обігу капіталу;
- г) збільшення рівня рентабельності продукції.

273. Для визначення рівня конкурентоспроможності продукції найчастіше використовують метод:

- а) вимірювальний;
- б) реєстраційний;
- в) експертний;
- г) органолептичний.

274. Вибір суб'єктом методу оцінювання конкурентоспроможності продукції обумовлюється:

- а) етапом життєвого циклу продукції;
- б) необхідною точністю оцінювання;
- в) сферою застосування продукції;
- г) кількістю реальних конкурентів.

275. До чинників, які впливають на рівень конкурентоспроможності продукції, відносять:

- а) коливання ринкової кон'юнктури;
- б) показники асортименту продукції;
- в) вартість притягнених ресурсів;
- г) рівень кваліфікації працівників.

276. Конкуренція – це:

- а) економічне змагання;
- б) суперництво між товаровиробниками за кращі, економічно більш вигідні умови виробництва і реалізації продукції;
- в) боротьба за монополію на ринку;
- г) урізноманітнення видів діяльності підприємств у виробничій та маркетингових сферах.

277. Під ціновою конкурентоспроможністю розуміють:

- а) ціну, що формується на кожному підприємстві, за якої воно отримує нульовий прибуток;
- б) ступінь можливого зниження товаровиробником ціни на свій товар порівняно з ринковою ціною, за якого забезпечується беззбитковість його виробництва;
- в) ціну, що визначається на засадах домовленості між виробником продукції (продавцем) і споживачем (покупцем) під час укладання між ними договорів купівлі-продажу;
- г) раціональне використання факторів нецінової конкуренції, насамперед підвищення якості продукції.

278. До аспектів конкурентоспроможності підприємства відносять:

- а) ефективну конкурентну стратегію;
- б) високу професійну підготовку персоналу;
- в) високий рівень оплати праці персоналу;
- г) широкий асортимент продукції.

279. Ціна реалізації продукції є критерієм визначення:

- а) конкурентоспроможності продукції;
- б) конкурентоспроможності підприємства;
- в) конкурентоспроможності країни;
- г) рівня розвитку продуктивних сил.

280. Базою для порівняння під час оцінювання рівня конкурентоспроможності

підприємства можуть бути підприємства, які:

- а) належать до однієї галузі;
- б) випускають товари-субститути;
- в) працюють на одному сегменті;
- г) мають однакову кількість персоналу.

281. На конкурентоспроможність підприємства рівень розвитку національної економіки:

- а) не впливає;
- б) впливає безпосередньо;
- в) впливає за ринкової форми господарювання;
- г) впливає лише на державні підприємства.

282. Показники ефективності інвестицій відносять до групи показників конкурентоспроможності підприємства:

- а) виробничої діяльності підприємства;
- б) фінансової діяльності підприємства;
- в) ринкових підприємств;
- г) інноваційної діяльності підприємства.

283. Конкурентні переваги підприємства передбачають передумови для:

- а) збільшення рівня конкурентоспроможності підприємства;
- б) збереження рівня конкурентоспроможності підприємства;
- в) досягнення необхідного рівня конкурентоспроможності підприємства;
- г) інноваційної діяльності підприємства.

284. Досягнення рівня конкурентоспроможності підприємства є:

- а) стратегічною метою підприємства;
- б) тактичною метою підприємства;
- в) метою операційної діяльності;
- г) метою вкладення капіталу.

285. Валова продукція – це:

- а) величина товарної продукції і зміна залишків незавершеного виробництва;
- б) вартість усієї продукції підприємства незалежно від міри її готовності;
- в) продукція, яка сплачена споживачами;
- г) продукція, яка підлягає перевірці у відділі контролю.

286. Для вимірювання і обліку валової продукції використовують показники:

- а) натуральні;
- б) натуральні і вартісні;
- в) вартісні;
- г) якості продукції.

287. Показник, який визначається за формулою: валова продукція – матеріальні витрати і амортизаційні відрахування – це:

- а) товарна продукція;
- б) реалізована продукція;
- в) чиста продукція;
- г) кінцева продукція.

288. Чиста продукція – це:

- а) знову створена підприємством вартість;
- б) продукція, яка виготовлена тільки з матеріалів і напівфабрикатів цього підприємства;
- в) продукція, яка виготовлена без виробничої кооперації з іншими підприємствами;
- г) продукція, яка виготовлена понад державне замовлення.

289. Показник «норма прибутку» відображає розмір прибутку, який припадає в розрахунку на одиницю вартості:

- а) основних фондів;
- б) оборотного капіталу;
- в) сукупних засобів;
- г) матеріальних витрат виробництва.

290. Частина валової продукції, яка реалізується за межі підприємства різними споживачами, – це:

- а) побічна продукція;
- б) кінцева продукція;
- в) проміжна продукція;
- г) товарна продукція.

291. Винагороди працівникам за підсумками роботи за рік у складі коштів, які спрямовуються на споживання, належать до:

- а) фонду основної заробітної плати;
- б) фонду додаткової заробітної плати;
- в) фонду виплати дивідендів;
- г) фонду матеріального стимулювання.

292. Рентабельність продажів окремих видів продукції обчислюється як відношення:

- а) прибутку, який включається в ціну виробу, до ціни виробу;
- б) прибутку від операційної діяльності до виручки від реалізації;
- в) прибутку від звичайної діяльності до середньої вартості майна підприємства;
- г) прибутку від звичайної діяльності до середньої вартості основних фондів підприємства.

293. Підвищення економічної ефективності сільськогосподарського виробництва пов'язане:

- а) з випереджальним зростанням капітальних вкладень у сільське господарство порівняно з темпами приросту виробництва продукції;
- б) з розвитком підсобних промислових підприємств з переробки та зберігання

сільськогосподарської продукції;

- в) з раціональним використанням виробничих ресурсів галузі, збільшенням виробництва продукції з кожного гектара землі, підвищенням урожайності культур, продуктивності тварин, зменшенням витрат праці та коштів на одиницю продукції;
- г) з поліпшенням соціальних умов життя, покращанням умов праці, підвищенням рівня зайнятості, ліквідацією важкої фізичної праці.

294. Прибуток визначається як:

- а) виручка мінус податки і амортизація;
- б) виручка мінус заробітна плата;
- в) актив мінус пасив;
- г) дохід мінус витрати.

295. До інвестиційної діяльності підприємства відносять:

- а) утримання житлового фонду підприємства;
- б) нарахування заробітної плати працівникам підприємства;
- в) повернення підприємством банківського кредиту;
- г) придбання цінних паперів.

296. До фінансової діяльності підприємства відносять:

- а) отримання короткострокової позики;
- б) відпускання сировини у виробництво;
- в) придбання казначейських зобов'язань;
- г) запаси товарно-матеріальних цінностей.

297. На підприємствах з незначною тривалістю виробничого циклу:

- а) показники товарної і валової продукції практично тотожні;
- б) валова продукція підприємства значно більше товарної продукції;
- в) товарна продукція підприємства значно більше валовою продукції;
- г) між наведеними показниками відсутній прямий зв'язок.

298. Фінансові ресурси підприємства – це:

- а) засоби на поточних рахунках підприємства;
- б) нерозподілений прибуток підприємства;
- в) банківський кредит;
- г) усі види засобів і грошових фондів.

299. До прибутків від операційної діяльності підприємства відносяться:

- а) прибутки від реалізації продукції;
- б) прибутки від реалізації матеріальних активів;
- в) прибутки від фінансового лізингу;
- г) прибутки від операційного лізингу.

300. Прибутками від надзвичайної діяльності є:

- а) державні бюджетні субсидії;
- б) прибутки від реалізації інвестиційних проектів;

- в) прибутки від випуску експериментальної продукції;
- г) відшкодування збитків від надзвичайних подій.

301. Валовий прибуток розраховується як різниця між:

- а) обсягом товарної продукції та її повною собівартістю;
- б) обсягом реалізованої продукції та її повною собівартістю;
- в) обсягом реалізованої продукції, зменшеної на величину податку на додану вартість та величину акцизного збору, та собівартості реалізованої продукції;
- г) обсягом валових доходів та обсягом валютних витрат.

302. Економічна категорія «прибуток підприємства» використовується для відображення:

- а) вартісного обсягу виробленої підприємством продукції;
- б) вартісного обсягу витрат підприємства на виробництво продукції;
- в) вартісного обсягу одержаного доходу від реалізації виробленої продукції;
- г) обсягу перевищення вартості виробленої або реалізованої продукції над обсягом собівартості виробленої або реалізованої продукції.

303. Валовий дохід – це:

- а) загальна сума доходу платника податку від усіх видів діяльності, отриманого протягом року;
- б) сума прибутку від звичайної діяльності після оподаткування;
- в) економічний результат, що визначається як різниця між чистою виручкою від реалізації продукції і виробничою собівартістю;
- г) додаткова вартість, що створюється в процесі підприємницької діяльності понад вартість виробничо-споживаних ресурсів і робочої сили.

304. Первісний результат, матеріальна і вартісна основа існування інших видів результату діяльності підприємства – це:

- а) товарна продукція;
- б) валовий дохід;
- в) валова продукція;
- г) прибуток.

305. Грошові надходження від продажу продукції – це:

- а) виручка від реалізації;
- б) прибуток;
- в) чистий дохід;
- г) кінцева продукція.

306. Вартість товару визначається:

- а) суспільно-необхідними витратами праці;
- б) загальними витратами праці;
- в) загальними виробничими витратами;
- г) прямими витратами праці.

307. Для сукупного виразу валову продукцію оцінюють:

- а) у постійних цінах;
- б) за собівартістю продукції;
- в) у поточних цінах реалізації;
- г) усі відповіді правильні.

308. Реалізація продукції здійснюється у формі:

- а) вартісній;
- б) натуральній;
- в) вартісній і натуральній;
- г) правильна відповідь відсутня.

309. Валовий прибуток визначається як:

- а) різниця між прибутком від звичайної діяльності до оподаткування та сумою податків на прибуток;
- б) різниця між валовим прибутком та операційними витратами і додаванням до одержаного результату інших операційних доходів;
- в) алгебраїчна сума прибутку (збитку) від звичайної діяльності після оподаткування та надзвичайного прибутку (збитку);
- г) різниця між виручкою від реалізації продукції, робіт, послуг і виробничою собівартістю.

310. Ефективність діяльності підприємства – це:

- а) різниця між обсягом виробленої продукції і витратами на її виробництво;
- б) зіставлення результатів діяльності з витраченими ресурсами;
- в) виручка від реалізації продукції;
- г) отриманий прибуток, сплачені податки, створені робочі місця, шкідливі викиди в довкілля.

311. Показник ефективності діяльності підприємства – це:

- а) обсяг реалізованої продукції;
- б) розмір отриманого прибутку;
- в) зіставлення виручки від реалізації продукції з витратами на її виробництво і збут;
- г) питома вага підприємства на ринку збуту продукції.

312. Економічна суть підвищення ефективності виробництва – це:

- а) збільшення обсягу отриманого прибутку;
- б) забезпечення максимального збільшення обсягу виробництва на виробничих потужностях підприємства;
- в) зниження витрат на виробництво одиниці продукції;
- г) впровадження нових інформаційних технологій.

313. З перерахованих показників ефективності до узагальнюючих відносяться:

- а) витрати на одиницю продукції;
- б) валовий прибуток від реалізації продукції;
- в) рентабельність вибору;

г) трудомісткість виготовлення виробу.

314. Показник, який характеризує ефективність діяльності підприємства –це:

- а) кількість шкідливих викидів в атмосферу внаслідок функціонування підприємства;
- б) трудомісткість виробленої продукції;
- в) питома вага технічно обґрунтованих норм витрат ресурсів до загальної кількості використовуваних ресурсів;
- г) загальна величина кредиторської заборгованості.

315. Скорочення тривалості робочого тижня характеризує:

- а) економічний ефект;
- б) екологічний ефект;
- в) гуманітарний ефект;
- г) соціальний ефект.

316. Рентабельність продажів окремих видів продукції обчислюється як відношення:

- а) прибутку, який включається в ціну виробу, до ціни виробу;
- б) прибутку від операційної діяльності до виручки від реалізації;
- в) прибутку від звичайної діяльності до середньої вартості майна підприємства;
- г) прибутку від звичайної діяльності до середньої вартості основних фондів підприємства.

317. Рентабельність сукупних активів характеризує ефективність використання:

- а) оборотних коштів;
- б) основних фондів підприємства;
- в) всього наявного майна підприємства;
- г) активів підприємства, створених за рахунок власних засобів.

318. За методом розрахунку виділяють ефективність виробництва:

- а) абсолютну, порівняльну;
- б) економічну, соціальну;
- в) на рівні підприємства, на рівні області, на рівні народного господарства;
- г) окремого підприємства загалом, окремих видів ресурсів, окремого виду продукції.

319. За об'єктами оцінювання виділяють ефективність виробництва:

- а) абсолютну, порівняльну;
- б) економічну, соціальну;
- в) на рівні підприємства, на рівні області, на рівні народного господарства;
- г) окремого підприємства загалом, окремих видів ресурсів, окремого виду продукції.

320. Валова продукція – це:

- а) величина товарної продукції і зміна залишків незавершеного виробництва;
- б) вартість усієї продукції підприємства незалежно від міри її готовності;

- в) продукція, яка сплачена споживачами;
- г) продукція, яка підлягає перевірці у відділі контролю.

321. Показник, який визначається за формулою: валова продукція – матеріальні витрати і амортизаційні відрахування – це:

- а) товарна продукція;
- б) реалізована продукція;
- в) чиста продукція;
- г) кінцева продукція.

322. Чиста продукція – це:

- а) знову створена підприємством вартість;
- б) продукція, яка виготовлена тільки з матеріалів і напівфабрикатів цього підприємства;
- в) продукція, яка виготовлена без виробничої кооперації з іншими підприємствами;
- г) продукція, яка виготовлена понад державне замовлення.

323. Показник «норма прибутку» відображає розмір прибутку, який припадає в розрахунку на одиницю вартості:

- а) основних фондів;
- б) оборотного капіталу;
- в) сукупних засобів;
- г) матеріальних витрат виробництва.

324. Частина валової продукції, яка реалізується за межі підприємства різним споживачам – це:

- а) побічна продукція;
- б) кінцева продукція;
- в) проміжна продукція;
- г) товарна продукція.

325. Винагороди працівникам за підсумками роботи за рік у складі коштів, які спрямовуються на споживання, належать до:

- а) фонду основної заробітної плати;
- б) фонду додаткової заробітної плати;
- в) фонду виплати дивідендів;
- г) фонду матеріального стимулювання.

326. Рівень рентабельності показує:

- а) скільки прибутку отримано в розрахунку на 1 працівника;
- б) скільки прибутку отримано в розрахунку на 1 гривню виробничих витрат;
- в) скільки прибутку отримано в розрахунку на 1 гривню повної собівартості реалізованої продукції;
- г) скільки прибутку отримано в розрахунку на 1 гривню сукупних фондів.

327. Показник, який впливає на рівень рентабельності виробництва – це:

- а) фондоозброєність праці;
- б) фондівіддача;
- в) рівень цін реалізованої продукції;
- г) енергозабезпеченість.

328. Для вимірювання і обліку валової продукції використовують показники:

- а) натуральні;
- б) натуральні і вартісні;
- в) вартісні;
- г) якості продукції.

329. Рівень рентабельності відображає ефективність використання:

- а) спожитих виробничих ресурсів;
- б) застосованих виробничих ресурсів;
- в) витрат, які не включаються у виробничу собівартість;
- г) залишків незавершеного виробництва за собівартістю.

330. Підвищення економічної ефективності сільськогосподарського виробництва пов'язане:

- а) з випереджальним зростанням капітальних вкладень у сільське господарство порівняно з темпами приросту виробництва продукції;
- б) з розвитком підсобних промислових підприємств з переробки та зберігання сільськогосподарської продукції;
- в) з раціональним використанням виробничих ресурсів галузі, збільшенням виробництва продукції з кожного гектара землі, підвищенням урожайності культур, продуктивності тварин, зменшенням витрат праці та коштів на одиницю продукції;
- г) з поліпшенням соціальних умов життя, покращанням умов праці, підвищенням рівня зайнятості, ліквідацією важкої фізичної праці.

331. Планування – це:

- а). Розроблення можливих варіантів існування організації.
- б). Один із засобів, за допомогою якого забезпечується єдиний напрямок зусиль членів організації для досягнення її цілей.
- в). Розроблення завдань для підлеглих.
- г). Аналіз можливих змін у діяльності організації.

332. Стратегія організації – це:

- а). Всебічний комплексний план, призначений для реалізації місії та досягнення цілей.
- б). Комплексний план для отримання прибутків у перспективному періоді.
- в). План реалізації цілей.
- г). Поточні плани для досягнення цілей.

333. Більшість організацій найчастіше вибирають таку стратегію:

- а). Скорочення.
- б). Зростання.
- в). Помірного зростання.

г). Помірного скорочення.

334. Під місією організації розуміють:

- а). Причину створення організації.
- б). Чітко виражену причину існування організації.
- в). Основні завдання організації.
- г). Політику організації.

335. Останнім етапом стратегічного планування є:

- а). Вибір стратегії.
- б). Вибір тактики.
- в). Вибір методів реалізації мети.
- г). Вибір політики організації.

Зразок варіанта тестового завдання

БЛАНК ПІДСУМКОВОГО ТЕСТУВАННЯ
З ДИСЦИПЛІНИ

«Економіка»

Увага! Не поспішайте, уважно вникайте в зміст запропонованих завдань. Вам потрібно розв'язати кожне завдання і вписати в пусту комірку біля нього літеру, якою позначена вірна відповідь. Виправлення, закреслення, помітка двох і більшої кількості комірок не враховуються як правильна відповідь. На виконання тестових завдань надається 60 хвилин.

Варіант № ____

№ завдання	Варіант відповіді	№ завдання	Варіант відповіді	№ завдання	Варіант відповіді	№ завдання	Варіант відповіді
1		11		21		31	
2		12		22		32	
3		13		23		33	
4		14		24		34	
5		15		25		35	
6		16		26		36	
7		17		27		37	
8		18		28		38	
9		19		29		39	
10		20		30		40	

Спеціальність _____

Курс _____ Група _____

ПІБ _____

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Андрійчук В.Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу : підручник. Київ : КНЕУ, 2015. 783 с.
2. Дем'яненко С. І. Аграрний менеджмент : підручник. Київ : КНЕУ, 2018. 520 с.
3. Дем'яненко С. І., Сас О. О. Управління великотоварними агропромисловими формуваннями : монографія. Київ : КНЕУ, 2018. 216 с.
4. Збарський В.К., Томашевська О.А., Мірзоєва Т.В. Економіка аграрного сектору: навч. посіб. Київ : Компрінт, 2015. 748 с.
5. Ільчук М.М., Іщенко Т.Д., Лайко П.О. Підприємницька діяльність та агробізнес: підруч. Київ : Вища освіта, 2016. 544 с.
6. Економіка підприємства: навчальний посібник / О.І. Лисак, Л.О. Андрєєва, Л.О.Болтянська. Мелітополь: Люкс, 2020. 272 с.
7. Курган В. П. Економіка аграрних підприємств : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2018. 270 с.
8. Мазур К.В., Кубай О.Г. Менеджмент аграрного підприємства : навч. посіб. Вінниця : ТВОРИ, 2020. 284 с.
9. Карпюк Г. Основи підприємництва : навч. посіб. для здобувачів освіти. Київ : Компанія ВАІТЕ, 2021. 105 с

Допоміжні:

10. Економіка підприємств агропромислового комплексу : підруч. для студентів ВНЗ; Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". Київ : КНЕУ, 2015. 783 с.
11. Босак А. О. Мустафаєва Л. А. Поточний стан та перспективи розвитку АПК України: пошук нових ринків збуту. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2019. Вип. 24. С.48-54.
12. Германюк Н.В. Сучасний стан розвитку вітчизняного агросектору. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. Вип. 22. С. 160-164.
13. Денисенко М. П., Новіков Д. В. Сучасний стан та перспективи розвитку сільського господарства України. Агросвіт. 2019. № 12. С. 15-21. <http://www.agrosvit.info/7opM&z:A2905&i:=2>
14. Дем'яненко С. І., Кудлай В. Г. Менеджмент агропромислових формувань : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2014. 262 с.
15. Мазур В.А., Кубай О.Г., Мельник А.В. Особливості управління фінансовим потенціалом аграрних підприємств в умовах трансформаційних змін в економіці. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2018. №10(38). С.119-132.

16. Пронько Л.М., Кулик Н.М. Напрями реалізації державної підтримки аграрного сектору економіки в ринкових умовах господарювання. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2019. №1(41). С. 23-32.
17. Шпикуляк О. Г., Малік М. И. Інституціональний аналіз розвитку підприємництва в аграрному секторі економіки: методичний аспект. Економіка АПК. 2019. № 6. С. 73-82.

Інформаційні ресурси

1. Податковий Кодекс України : затверджено постановою Верховної Ради України із змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби", затверджене наказом Міністерства фінансів України : від 27.04.2000 р. № 92 : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>
3. Державна служба статистики України. <https://www.ukrstat.gov.ua/>.
4. Закон України "Про оплату праці" від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР із останніми змінами від 06.12.2016 р. URL : zakon.rada.gov.ua/go/108/95-вр.
5. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
6. Верховна Рада України. URL: <http://rada.gov.ua>
7. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
8. Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua>
9. Міністерство економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
10. Департамент економіки та цифровізації. URL: <http://koda.gov.ua/oblderzhadministratsija/struktura/strukturni-pidrozdili-oda/departament-ekonomichnogo-rozvitku-i/>
11. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Наукові ресурси. URL: <http://nbuv.gov.ua/node/1539>
12. Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/205>
13. Міністерство аграрної політики та продовольства України. URL: <https://minagro.gov.ua/>
14. Економіка. Дистанційний навчальний курс в системі Moodle. Укл. Волощук Ю.О. URL : <http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=289>

Навчальне видання

Волощук Ю.О.

Методичні вказівки

для проведення тестового контролю знань з дисципліни «Економіка» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання спеціальності 201 «Агрономія» (Н1 – Агрономія)..

Редактор: Волощук Ю.О.

Підписано до друку _____. 2025 р.

Формат 60х90/16 Ризографія. Авт. арк. 2,83.

Обл.-вид. арк. _____ Наклад _____ прим. Зам. _____.

Підготовлено до друку та видруковано
у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет»
32300, Кам'янець-Подільський, вул. Шевченка, 12

